Ն.5283 1902 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15 ՇԱԲԱԹ 1320 ԲԷՌԼԻ 25 ՕՆ ՍԼԷՊԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐՈՒ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐՈՒ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՂ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتیاز: جیوەلکیان

(جریدهٔ شرقیه) (۱۲۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այլբգ	6 այլբգ	3 այլբգ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղշ.-ան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Շնի վէ Ցիւնի սահիգէ ղշ. 5
Հիւնի սահիգէ սաթըրը » 8

Իարէխանէսի Սթանպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ձիվէլէկեան մաթպասընտա տըր։ Գեազիթէի մէվատա հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատը նաֆիյա սաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՔԵԱՇԿԱՐ ԶԷԼԶԷԼԷՍԻ 5800 ՖԻՆԻՆԻՆ ԹԷԼԷՖԻ

«Թիւրքիսթան Կազէթ» նամ կազէթա՝ Քեաշկար զէլզէլէսի հագգընտա ա թիւէքի թաֆսիլաթը վէրիյօր։

Քեաշկարըն չըմալը չարգիսինտէ քեաֆին Նիժնի Արնիլ քէօյլէրի՝ եէր եիւզինտէ աչըլան ճէսիմ եարըգլար իչինտէ գըսմէն մահվ օլուպ 1700 քիլի թէլէֆ օլմուշ տըր։

Քեաշկար իլէ ճիվարընտա զէլզէլէ՝ էպնիյէճէ ազ խասարաթը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, 600 քիլի գառար թէլէֆ օլմուշ տըր։ 80 խանէտէն իպարէթ օլան Պէյքերիմ գարիյէսի պիւսպիթիւն խարապ օլուպ 500տէն զիյատ թէլէֆաթ օլմուշ տըր։ Ուշի չէհրինտէ նումֆուճա թէլէֆաթ 3000է պալիզ օլու�յոր իմիշ։ Ս ճիվարլարտաքի քէօյլէրտէ վուգու պուլան թէլէֆաթըն մըգառը թային իտիլէմէմէքտէ իմիշ։

Զաթարգօլէ թէբէլէրինտէ զէլզէլէ տահա չիտտէթլի օլմուշ տըր։ Ու թէբէլէրտէ պուլընան գարագօլարըն պիրինտէն ճանընը գուրթարմաղա մուվաֆֆագ օլան պիր նէֆէրին պէյանընա կէօրէ, էնանի զէլզէլէտէ մէզքիր թէբէլէր՝ տէնիզ տալկալարը կիպի թէմէվվուճ իթմիշ տիր։ Զարիգանընքիա չայընըն իքի սահիլինտէ պուլընան օրմանլար՝ չայըն իչինէ տէօքիլէրէք օ ճիվարլար՝ սահրա հալինէ կիրմիշ տիր։ Հաշինքտէ պուլընան իսթիհքեամլար գըսմէն խարապ օլմուշ վէ պունըն մուհաֆազասընա մէմուր պուլընան գարագալար՝ էնանի զէլզէլէտէ Քեաշկարաքի Ռուս գոնսօլօսխանէսինտէ պուլընընգլարը ճիհէթլէ հայաթլարընը գուրթարմըշլար տըր։

Սոֆիատա պէյէթիյէ տաիրէսինին գաացասընը կէյէն սալը կիւնիւ խըրսըզլար աչարագ 6500 ֆրգ. այըրմըշլար տըր։ Սանտրգքերընը մուավինի Էսքաս Վէլիգօֆ օլընան չիւպէտ իւզէրինէ թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պիճիմէվ վիքէյա, մէզիրլէր, միւչիրլէր վէ իւլէմա եարընը Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ, Միրաճ կէճէսի օրմասընտան տօրայը արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթ իտէճէքլէր տիր։

—Աչար միւլթէզիմլէրի զիմմէթլէրի սէնէյէրճէ սիրինճէմէտէ գալմագտա վէ պիր չօգ եէրլէրտէ միւթէտախիլ պիր խայի մաթլուպաթը միրիյէ պուլընտրը՝ մուխապէրաթ վէ մուամէլաթը ճարիյէտէն անլայրմագտա օլուպ, պու իսէ ասլա թէճվիզ օլունմայաճաղընտան, թագսիթլէրինին վագթընը կէչիրիպ տէ թէճտիյէի տէյ՝ իթմէյէն միւլթէզիմլէր էմլաքը հագգընտա իդթիզա իտէն մուամէլէյէ իպթիտար իլէ ազ միտտէթ զարճինտա նէթիճէլէնտիրիլմէսի լիւզումը՝ մէմուրինը մարիյէյէ էմր օլունմասը՝ Ցախիլէյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա պաթանրիաթը ումումիյէ պիտիրիլմիշտիր։

—Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազրը տէվլ. Զինի բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ էյլէմիշտիր։

Օսմանլը Պանգասը միւտիր մուավինի աթուճ. Բանճիրի պէյ հազրէթլէրի տիւն Պապը Ալիյէ ազիմէթլէ, Զաթը հազրէթը Սատրազամիյի գիյարէթ իթմիշ տիր։

—Պիր գաթլ մատտէսինտէն տօրայը 15 սէնէ քիւրէք ճէգասրլա Պրուսա հապսխանէսինտէ մահպուս պուլընան Քիրմասթի գազասրնա թապի Քիւլիչէ քէօյու էհալիսինտէն Թրընօվալը Հիւսէյին՝ աֆվը ալիյէ մազհար օլմուշ տըր։

—Եազտրդրմըզ վէճճիյէ, Ռուսիա սէֆիրի Մ. Զէնօֆիէֆ՝ տիւն ագշամ «Գօպանից» մայէթ վաբորրյա Լիվատիայա ազիմէթ իթմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Թէշրիֆաթի Խարճիյէ աթուճ. Ղալիպ պէյ հազրէթլէրի վէ մագամը Սատարէթ վէ Խարճիյէ Նէզարէթի թէրճէմանլարը աթուճ. Խայրէտտին վէ սաատ. Սաատէտտին պէյլէր հազարաթը՝ մէզքիր վաբօրա պիլազիմէ «սէֆիրը միւշարէլէյհի թէշէեի իթմիշլեր տիր։

—Նիշլիտէքի Համիտիյէ խասթախանէսի աթրպպասընտան գայմագամ իզզ. Նուրի պէյ՝ Վիէննատա պիր թապիպկն գըզել խասթալըզընա գարշը քէշֆ էյլէմիշ օլտուղը «սէրօմ»ըն սուրէթը իսթիմալինի թէտգիգ իթմէք վէ էվրօբատա մէրքէզ իտարէլէրինտէն պազըլարընտա մուխթէլիֆ խասթալըզլար իչին հազրլանան «սէրօմ»լար հագգընտա տա թէտգիգաթ իճրատ էյլէմէք իւզրէ պա իրատէի Սէնիյէ էվվելքի կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Ինկիլթէրա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրի տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ իթմիշլեր տիր։

—Թէնպէքի Բէժի միւտիրի՝ տիւն Շուրաի Տէվլէթ բէյսի տէվ. Սաիտ բաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—Միւտտէթը մէկզունիյէթի խիթամ պուլարագ էվրօբատան Աթինայա ավտէթ իթմիշ օլան Օսմանլը սէֆիրի սաատ. Բիֆաթ պէյ հազրէթլէրի՝ Եունան բէյսը վիւքէլասը վէ խարճիյէ նազրը Մ. Զահիս իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Գալաթատա էսկի Վայվոտա ճատտէսինտէ գույումճըլըգ վէ սաաթճըլըգ իտէրէք կէճէլէրի տախի մէզքիր տիւքքեանտա եաթմագտա օլան Սինօպը Վասիլաքի էվվելքի բազար ագշամը սաաթ 11½ բատտէլէրինտէ տիւքքեանընը գաբատրգտան սօնրա Բըլնթըմ վէ Թօբխանէ թարիգիյէՊէյօղլունա չըգար, վէ պիր ազ տօլաշտրգտան սօնրա կէճէ սաաթ 2 բատտէլէրինտէ եաթմագ իւզրէ տիւքքեանա կէլիր։ Ցիւքքեանը ալաճաղը սըրատա օ ճիվարտա տուրան ուզուն պոյը պիրի իքի արգատաշըյա ֆիրար իտէր։ Ճու հալ մէրագընը մուճիպ օլտուղընտան, հէման տիւքքեանը աչար, իչերի կիրէրէք լամպայը եագմագ իւզրէ քիպրիթի չագար իսէ տէ, իքի մէճճուլ ատամ իւսթինէ հիւճիւմ իլէ պիրի գօլարընտան, տիկերի պօղազընտան թութարագ Բումճա «սուս, չիմտի էօլտիւրիրիզ» տէյէրէք պունարտան պիրինին տապանճա կէօսթէրմէսինտէն մէրգումֆէնա հալտէ զօրգարագ օլտուղը եէրտէ գալըր։

Ցիւքքեան իչինտէ պուլունան ատամլար իսէ գաբուտան չըգարագ, եիւքսէք Գալաբրըմ թարաֆընա տօղրու գաչարլար։ Պունըն իւզրինէ Վասիլաքի տէրհալ լամպայը եագըպ գայանընը եանընա գօչար։ Մուայէնէ իթտիքտէ անախթար տէլիկինին ալթ թարաֆընտան գրրմագ իչին զէտէլէնմիշ իսէ տէ մուվաֆֆագ օլամատրգլարընը անլար, հէման աչար, իչինտէ պուլընան 400 լիրալըգ սաաթ, գօրտօն, միճէվհէրաթը իլէ 30 լիրա նագտ ագչէնին եէրինտէ օլտուղընը կէօրիունճէ կէնիշ պիր նէֆէս այրը վէ եաթագընա եաթըբպ բահաթ պիր ույգու ուլուտրգտան սօնրա, սապահլայըն գալգպ զապբթայա իխպարը քէյֆիյէթ էյլեր։

Զապբթաճա իճրա օլունան մուայէնէտէ, խըրսըզլարընը՝ մէզքիր տիւքքեանընը իթթիսալինտէ պուլընան վէ 20 կիւնտէն պէրու պօշ օլան տիւքքեանընը գաբուսընը աչարագ եօգարը չըգտըգլարը անլաշըլմըշ տըր։ Խըրսըզլարընը գուլլանտրգլարը 15 բարչա ալեաթ տիւքքեան տերունինտէ պուլընմըշ տըր։ Զապբթաճա խըրսըզլար արանընըյօր։

—Պէյօղլունտա Պալըգ-Բազարընտա գասապ Տիմիթրի՝ պունտան պիր գաչ կիւն էվվել Երասիմօս իմզալը պիր մէքթուպ ալըր. պունտա 8 այտա թէսվիյէ իտիլմէք իւզրէ կէօնտերիլէճէք ատամա 30 լիրա թէսլիմի պիլտիրիլմէքտէ օլտուղընտան, Տիմիթրի պէօյլէ զարիպ պիր թէքլիֆքտէն թէճճճիւպ իտէրէք, զապբթայա խապէր վերիր։ Էվվելքի կէճէ Եօրկի նամընտա պիր չօճուղընը՝ մէզքիր տիւքքեան տէսթիկեահտարլարընա պիր մէքթուպ վէրտիկի կէօրիւլէրէք տէրտէսթ իտիր։ Ու մէքթուպ տախի երինէ էվվելքի մէքթուպընը միւնտէրիճաթընը թաստիգ իթմէքտէ օլտուղընտան, չօճուգ խթիճվագ ալթընա ալընը։ Զօճուգ՝ քէնտիսի քիւճէ իլէ տուրմագտա իքէն կէօրսէ թանըյաճաղը պիրինին պու մէքթուպը վէրտիկինի պէյան իտէր։

Պունընն իւզերինէ զապբթաճա թէհարրիյաթ իճրա իտիլէրէք, տիւն Գալաթատա սալխանէլէր ճիվարընտա տօղաշան Գօչօ, Եօրկի, Անասթաշ նամընտա 3 քիչի չիւպէհ իլէ չէվրիլիր. պունլար չօճուղա կէօսթէրիլիքտէ պունլարտան մէքթուպը քէնտիսինէ վէրէնին Գօչօ օլտուղընը պէյան իտէր։ Գօչօ ինքեար իթմիշ իսէ տէ, զապբթաճա թահգիգաթ իճրա իտիլտիկինտէ իչին մէյտանա չէգարըլաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

—Շուրաի Տէվլէթ Մալիյէ տահրէսի ազասընտան վէ ռիւթպէի պալէա ասհապընտան ճէմալ պէյ՝ տիւն կէճէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Տիւքքեան վէ մաղազալարտա, խուսուսիյէ բազար մահալլէրիյէ մէյտանլարտա աղըզլարը աչըգ չուվալարտա պուլընան ուն վէ սաիր էրգագա կէրէք օգագլարընը բիս թօզլարը կիրմէսի վէ կէրէք ֆարէլէրին լաղըմարտա պուլաչտրգլարը միգրօպլար իլէ էրզագ իչինտէ տօլաչարագ օ եիւզտէն սըհհէթճէ մազարրաթլար հուսուլի թապիի օլտուղընտան, պունլարընն միւասիպ էօրթիւլէր իլէ էօրթիւմէսի, վէ տիւքքեանլարտա մէվճուտ զախիրէ վէ սաիրէնին մըգտարէն քիւլլիյէթլի օլանլարը մուհաֆազալը պիր հալտէ պուլընտրրլարագ մսաթրալարընն ճամէքեանլարտա կէօսթէրիլմէսի, վէ բազարլարտա տախի միչթէրիլէրէ կէօսթէրիլմէսի արզու իտիլէն էրզագ վէ սաիրէ նիւմունէլէրինին տախի կէօզլերի հավի վէ իւզերլերի ճամը մսաթրալար իչինտէ պուլընտրրլմասը միւնասիպ կէօրիւլէրէք, պունտան պէօյլէ օլ սուրէթլէ ախպուիթա իտիրմէսինին պիլիհիմլէ էմնաֆա թէպլիզի գարարլաչարընը։

ԹԷՏԱՊԻՐԸ ՕՐՀՀԻՑԷ

Շարգ Շըմէնտրֆէրինտէն պու սապահ վարիտ օլան իլան տըր։

Մահը հալին 26ընտա Մէճլիսը Սըհիյէի մէրխթէլիթ թարաֆընտան վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, Տէրսաատէթտէ չըգան եօլճուլար՝ Զաթալճա սթասիօնընտա մուայէնէի թըպպիյէ թապի թութուլաճաղլար տըր։ Շարգ սիրաթ գաթարը եօլճուլարը իչին իչպու մուայէնէի թըպպիյէ գաթարընն Խանի հարէքէթինտէ Սիրքէճի սթասիոնընտա իճրա օլունաճագ տըր։ Պուլկար սըհհիյէ մէճլիսի տիւնտէն իթիպաս ընտա իճրա օլունաճագ տըր։ Պուլկար սըհհիյէ մէճլիսի տիւնտէն իթիպասընտա Տէրսաատէթ միւվարէսաթը հագգընտա աթիտէքի թէտպիրլէրի իթթիխազ իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանա կիթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէն չըգան եօլճուլար հագգընտա Հէպիպչէվօ սթասիօնընտա մուայէնէի թըպպիյէ իճրա օլունընը, էշեա վէ չանթալարը թիւթսիւլէնմէքտէն սօնրա, էմարէթ տախիլինէ կիրէպիլէճէքլէր տիր։

Հալպուքի Պուլկարիսթանտան էօթէյ կիթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէն չըգան եօլճուլար՝ մէզքիր թէհաֆֆուզխանէտէ մուայէնէի թըպպիյէյէ թապի թութուլըպ, էշեա վէ չանթալարը թիւթսիւլէնմէյէճէք տիր։

Իչպու թէտապիրը սըհհիյէտէն տօլաչը թարիֆալարտա պիր կէօնա թէպէտտիւլաթ իճրա օլընմայաճագ տըր։

Տէրսաատէթտէն չըգան թիճճար էշեալարընը Պուլկարիայա տուխուլի սէրպէսթ օլուպ, զիյրտէ թաատտա օլունան էշեալարընը իլանը սխէրէ գաատար իտխալի մէն օլընմըշ տըր։

1.—Գուլլանըլմըշ էլպիսէ, չամաչըր, եօրկան, տէօշէք վէ սաիր գուլլանըլմըշ վէ թիճճար էշեասը հալինտէ կէօնտերիլէն էշեա։ 2.—Տէնկ հալինէ գօնուլըպ նագլ օլընան էսկի պէզլէր վէ բաշավրալար։ 3.—Գուլլանըլմըշ խալըլար, իչլէմէլէր վէ չանթալար։ 4.—Հայվանաթտան չըգարըլան վէ գուրուտըլմամըշ եախօտ թուզլանմամըշ թրընագ, պաղըրսագ վէ պունուզ, իչլէնմէմիշ տէրիլեր վէ սաիրէ։

Էսկիմիշ վէ գուլլանըշ օլուպ, խանէ էշեասը հալինտէ Տէրսաատէթտէն նաղլենտէ տաիր պիրլիքտէ չահատէթնամէսի օլան էշեալար՝ թիւթսիւլէնմիքտէն սօնրա Պուլկարիայա իտխալ օլունապիլէճէքլէր տիր։

15/28 հոկտ. 1902 ՄԻԻՏԻՐԻՑԷԹ
Տէրսաատէթ

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Կիլիկիա Կաթողիկոսընն Ինթիխապը հագգընտա Բաթրիգխանէտ եէնի պիր մաիւմաթ եօգ տըր։ Թապաեան Տ. Սահակ Սրբազանը քէնտիյէ թէքլիֆ օլունան իչպու մէմուրիյէթի գապուլ իտէճէկինէ մէհաֆիզը բէսմիյէճէ չիւպհէ օլունմայօր։ Թաուն ժողով եարընն Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա ագտը իճթիմայէ տավէթ իտիմիշ օլուպ, պու մէճլիստէ Ատանատան մէվրուտ թէլէկրաֆ նազրը տիգգաթա ալընաճագ, վէ էկէր օ զէմանա գատար Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին թէպրիք թէլէկրաֆընա ճէվապ վիւրուտ իտէր իսէ՝ մէզքիր ճէվապ տախի Խաուն ժողովտա նազրը տիգգաթա ալընաճագ տըր։

Բօմա քիւրսիսինտէն այրըլըպ միւսթագիլ Քիլիսէ թէչքիլ իթմիշ օլան Լէհլիլէրին՝ քէնտիլէրինէ բաբասլար թագտիս իթտիրմէք իւզրէ Ամերիգա Առաջնորդը Սարգեաեան Դեր. Տ. Յոհաննէս Եպիսկոպոս միւրաճաթ իթտիքլէրինի պիր գաչ հաֆթա մուգատտէմ եազմըշ իտի։ Տ. Յովսէփ Սրբազան պու պապտէ պիտտէֆաթ Ս. Էջմիածինէ միւրաճաթ իթմիշ օլմաղլա, պու քէրրէ Սրբազան Կաթողիկոս՝ ճէվապէն պիր Կոնդակ կէօնտերմիշ վէ պունտա մումաիլէյհիմ Զահանայս ցուլարը թագտիս իթմէք իչիւն ռուհանիի մումայիյհէ ռուսիաթ վէ մէզուհիյէթ վերմիշ տիր։ Եպիսկոպոսլարըն թագտիսի մատտէսինէ կէլինտիքտէ, Սրբազան Կաթողիկոս՝ պու պապտէ տախի նէյլարը մուվաֆֆագաթքտարանէ իպրաղ իթտիքտէն սօնրա, Բօմա Քիլիսէսինտէն այրրտրդտան սօնրա, քիմմ՞ քէնտիլէրինէ Քիլիսէ ըէխսի գապուլ իտէճէքլէրինէ, վէ ըէն (27 հոկտ.) Տէրսաատէթ միւվարէսաթը հագգընտա աթիտէքի թէտպիրլէրի իթթիխազ իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանա կիթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէն չըգան եօլճուլար հագգընտա Հէպիպչէվօ սթասիօնընտա մուայէնէի թըպպիյէ իճրա օլունընը, էշեա վէ չանթալարը թիւթսիւլէնմիքտէն սօնրա, էմարէթ տախիլինէ կիրէպիլէճէքլէր տիր։

Հալպուքի Պուլկարիսթանտան էօթէյ կիթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէն չըգան եօլճուլար՝ մէզքիր թէհաֆֆուզխանէտէ մուայէնէի թըպպիյէյէ թապի թութուլըպ, էշեա վէ չանթալարը թիւթսիւլէնմէյէճէք տիր։

Իչպու թէտապիրը սըհհիյէտէն տօլաչը թարիֆալարտա պիր կէօնա թէպէտտիւլաթ իճրա օլընմայաճագ տըր։

Տէրսաատէթտէն չըգան թիճճար էշեալարընը Պուլկարիայա տուխուլի սէրպէսթ օլուպ, զիյրտէ թաատտա օլունան էշեալարընը իլանը սխէրէ գաատար իտխալի մէն օլընմըշ տըր։

1.—Գուլլանըլմըշ էլպիսէ, չամաչըր, եօրկան, տէօշէք վէ սաիր գուլլանըլմըշ վէ թիճճար էշեասը հալինտէ կէօնտերիլէն էշեա։ 2.—Տէնկ հալինէ գօնուլըպ նագլ օլընան էսկի պէզլէր վէ բաշավրալար։ 3.—Գուլլանըլմըշ խալըլար, իչլէմէլէր վէ չանթալար։ 4.—Հայվանաթտան չըգարըլան վէ գուրուտըլմամըշ եախօտ թուզլանմամըշ թրընագ, պաղըրսագ վէ պունուզ, իչլէնմէմիշ տէրիլեր վէ սաիրէ։

Էսկիմիշ վէ գուլլանըշ օլուպ, խանէ էշեասը հալինտէ Տէրսաատէթտէն նաղլենտէ տաիր պիրլիքտէ չահատէթնամէսի օլան էշեալար՝ թիւթսիւլէնմիքտէն սօնրա Պուլկարիայա իտխալ օլունապիլէճէքլէր տիր։

15/28 հոկտ. 1902 ՄԻԻՏԻՐԻՑԷԹ
Տէրսաատէթ

ԿԻԼԻԿԻԱ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԼԸՂԸՆԱ ԻՆԹԻԽԱՊ ՕԼՈՒՆԱՆ

Տ. ՍԱՀԱԿ ՍՐԲԱԶԱՆ ԽԱՊԱԵԱՆ

քիլիսէ տէրունինտէ քիմմ՞ քիլիսէ ըէխսի տէյտուզիքը էյլէյէճէքլէրինի, վէ պունտան պէօյլէ Եպիսկոպոսլըընը թագտիսինի տայմա Ս.Էջմիածինտէն գապուլ իտուպ իթմէյէճէքլէրինի էվվելճէ պիլմէք իսթէմիշտիր։ Միւչարէյէյհ Սրբազան Կաթողիկոս՝ մէզքիր Կոնդակընտա չու սիւվալի տախի իյրատ իթմիշ տիր։ «Էրմէնի Քիլիսէսի իլէ Նէ՞ միանասէպէթը ռուհանիյէտ վէ ագաիտը տինիյեճէ (դաւանութիւն) նէ՞ կէօնա իթիլաֆտա պուլունաճագլար, վէ պիր քէրրէ Եպիսկոպոս թագտիս օլունտրգտա՝ տէվամ իտէճէքլէր՞ մի, իթմէյէճէքլէր մի։»

Սարաճեան Դեր. Տ. Յովսէփ Սրբազան՝ Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընը թալէպ իթմիկի իյդահանէը իսթիհսալ իթմէք իւզրէ պիր մէքթուպ եազարագ, քէնտիյէ միւրաճաաթ իտէն Էչմիածնի Սրբազանընը պոսպուսընը Նիւ-Եորգա տավէթ իթմիշ օլմաղլա, մումայիլէյհ իլէ միւզաքէրէ իթտիքտէն վէ քէնտի մալիմամընը վէրտիքտէն սօնրա, գարարը գաթի իթասը իչիւն Սրբազան Կաթողիկոսա մալիմաթը լաղըմէյի իթա ու իրսալ էյլէյէճէք տիր։

Էկին Առաջն. Տեղապահը Աղանեան Տ. Դէօրգ վարդապետին մէմուրիյէթինի մուսատտրգ Պէրաթը Հիւմայուն Բաթրիգխանէյէ թէսլիմ պույրուլմըշ տըր։

Պիլէճիք Առաջնորդ. Փոխանորդը Պալաքեան Տ. Գրիգորիս վարդապետ տէվրէ չըգմըշ օլուպ, էլան Ասարլըգ քէօյլունտէ պուլընմաղա, օն պէշ կիւնտէն Պիլէճիկէ ավտէթ իտէճէք իմիշ։ Տ. Գրիգորիս Վ. Աֆիոն Գարահիսար հարիգզէտկէանը իչիւն քէօյէրտէ իանէ թօրլամըշ օլմաղլա, պու մէպլաղը 23 լիրայա պալիզ օլաճաղը մէմուլ տըր։

Գատրքէօյիւն Արամեան մէքթէպինտէ իքի գըզել խասթալըզը վուգուաթը զուհուր իթմէսի իւզրէրինէ մէքթէպը մէզքիր օն կիւն իչիւն գարանմըշ օլմադրա, պու քէրրէ լաղըմ կէլէն թիւթսիւ ամէլիյաթը իճրա օլունտրգտան սօնրա մէքթէպ թէքրար աչըլմըշ տըր։

Էրմէնի Դաթօյիք Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ կէլէճէք բաազար կիւնիւ Կ. Բաթրիգ ըիւթ. Էմմանուէլեան Պողոս էֆ. հագրէթլերի հաղրը պուլընտրը հարտէ թէրգեան հիւրմ. Պողոս եպիսկ.՝ Սուրբ Յովսէփ Եղբայրութիւնընըն էօրմիշ ազալարընն իսթիրահաթը ըուհու իչիւն Պատարագ թագտիս իտէճէք տիր։

Միւսաֆիրէթէն Պալըքեսէրտէ պուլընան պիր զաթ մաթպատրզա պիր մէքթուպ եազարագ մահալլի Տ. Նշան քահանանըն ըուհպանլըղա եագըշմայան պաղընալլերի եանի Պատարագ էնասընտա քիլիսէ Բեմինտէն էհալիյէ միւֆիտ նասիհաթլար վերէճէք եէրտէ չունուն պունընն ալչինէ նէֆսանիյէթ վէ խուսուսիմէթինտէն տօպայը էօթէքինի պէրիքինի մուալեգէյէ գազգրտրզընը պէյան իտէրէք, Բաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթընընճէլիգ իտիյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 27 հոկտ.—Ինկիլթէրա գըբրալը Էտուարտ իլէ գրալիցա վէ թէքմիլ խանէտանը գրալի՝ ճէնուպի Աֆրիգատան ավտէթ իթմիշ օլան 4000 ասքերի նազարը մուայէնէտէն կէչիրմիշլեր տիր։ Գրալ վէ գրալիցա՝ քէմալը չէվգ ու սիւրուրլա ալգըշլանմըշլար տըր։

Բարիզ 27 հոկտ.—Բօրթուկալ գրալը՝ չէտիտ պիր ինգիլէյցա խասթալըզը իլէ մուզտարըզ օլմազտա իքէն, թէկմըլլա քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ իթմիշ տ՛ր։

Պանքէր Պուլէն՝ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ ատալիյէ տարիբէսինտէն տիպարը չըգարընտա, քէնտիսինէ բէֆագաթ իտէն զապբթա միգիթթիյէրինէ միւքէմմէլ պիր թաամ եէտիրտիքտէն սօնրա ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, պու կիւն Պա Գօլօմպատա եագալանըզ թէքրար թէվգիֆ իտիրմիշ տիր։

Վիէննա 27 հոկտ.— Եունան գրալը պու կիւն Աւսթրիա-Մաճառիսթան խաբրիճիյէ նազրը գօնթ Կոլոխովսքի իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։

Գրիւքսէլ 27 հոկտ.— Մէճլիսը մէսպուսան վէ Մէճլիսը այան՝ նայմ. 11տէ թէքրար իճրաի միւզաքէրաթա պաշլայաճաղլար տըր։

Ամինա 27 հոկտ.— Եունանըն պիր սէնէսէն պէրու 39 սէֆինէսի արթմըշ տըր։

Մ. Տէլիեանի՝ պու քէրրէ բօլիթիգա նութգընը իյրատ իթմիշ վէ պէօյիւք պիր մուվաֆֆագըյէթէ նայլ օլմուշ տըր։ Իչպու նութգընտա միւշարէյէհ տիրլոնաթ՝ ուսուլը իսարէյի թարիգը մունթազամընա խտալ իթմէք վէ մէմլէքէթին մանսուլաթընը թէզհիր էյլէմէք լաղըմ կէլտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱՏԱ
ԴՕՄՊ ԳԱՊԻՆԷԹՕՍԸ
ՎԷ
ԲՈՒՀՊԱՆ ՀԵՄԻՑԷԹԼԷՐԻ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

Ֆրանսա՝ Բարլամէնթօնը քիւշատընտան պէրի բուհպան ճէմիյէթլէրի նիզամնամէսինին սուրէթը թաթպիգի իլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։ «Սուրէթը թաթպիգի» տէյօրըզ՝ զիրա չիմտի արթըգ ասը նիզամնամէ մէսէյէսի մէվզուը պահս տէյիլ տիր. սապրգ Վալտէք-Ռուսօ գապինէթօսընին թանզիմ իթմիշ, վէ Բարլամէնթօյա թաստիգ իթտիրմիշ օլտուղը նիզամնամէ՝ «օլմուշ, պիթմիշ» պիր չէյ հիւքմինտէ տիր։ Օ՝ պիր գանուն տը։ Նէյյէ քի, Բարլամէնթօտա՝ գապինէթօնըն միւթէրիզլէրի պիր միւտտէթ նիզամնամէ ահքիտմընը մուախէզէ իտուշ տուրտուգտան սօնրա, նիհայէթ պու մէսէլէքին ֆայտէսիզլիկինի անլայըգ, մուախէզէլէրինի պաշգա պիր ճիհէթէ չէվիրմիշ տիրլեր։ Օ ճիհէթ՝ իշթէ Դօմպ գապինէթօսընընը թաթպիգաթտա բէք իլէրի կիտէրէք, սուի իսթիմալաթտա պուլունմըշ օլմասը՝ նիզամնամէնին միւգաքերէսի էնանասընտա՝ Վալտէք-Ռուսօ գապինէթօսընը՝ «պիր կէօսթէրմիշ իքէն, չիմտի Դօմպ գապինէթօսընընը օ «պիր»է մուգապլի «օն» իճրա էյլէմէքտէ պուլունմասը տը։

Ֆագաթ Դօմպ գապինէթօսը պու իթիրազլարա նա՞սըլ մուգապէլէ իթտի։ Իլէրիյէ տօրու եէնի պիր եւրիյիւշ իլէ։ Մութերիզլեր՝ թաթպիգաթը մուախէզէ իտիյօրլար իտի, տէյի՞լ մի։ Դօմպ գապինէթօսը՝ օ թաթպիգաթ իշիւն եէնի պիր նիզամնամէ լայիհասը թանզիմ իթտի, վէ պու լայիհա՝ եագընտա Բարլամէնթօտա մէվգի միւգաքերէյէ գօնդրլաճագ տը։ Պու սուրէթլէ Դօմպ գապինէթօսը՝ միւթերիզլերինե՝ էկէր իգթիտարլարը վարսա ֆիքրլերինի իլէրի կէօթիւրմէք իշիւն եէնի պիր վէսիլէ վերմէքտէ տիր։ Ֆագաթ օ վէսիլէնին նէթիյճէսի նէ՞ օլաճագ։ Դօմպ գապինէթօսընընը՝ մէվգրսընը պիր գաթ տահա գուվվէթլէնտիրմէսի։ Եանի չիմտիյէ գատար գանունը «իշղահը» (մեկնութիւն) նամընա եաբտը չէյլերի՝ պատէմա եէնի պիր գանուն նամընա օլարագ իճրա էյլէմէսի։

Մէզգիւր գապինէթօնը՝ Մէճլիսը մէպուսան այշրը այշրմագ՝ բուհպան ճէմիյէթլէրի հոգգընտա ճերէյան իտէն միւգահասաթտա նախլ օլտրը էքսէրիյէթ՝ պու պապտէ թերէտտիւտէ մահալ պրագմամագտա տը։ Նէյյէ քի, մէզգիւր գապինէթօ աչէյհինտէ սուրէթը տահմէտ իթիրազաթտա պուլունարագ, իլէրի պու տէրէճէլէրէ կէթիրէնլէր՝ պու մէսէլէքլէրինտէն իսթիֆատէ իթմէյի, պիլաքիս միւթէզարրուր օլաճագլար տը։

Պու բուհպան ճէմիյէթլէրի մէսէլէսի՝ Ֆրանսա իչիւն գաթիյէն հայլի զէմանը արթըգ հիւլուլ իթմիշ պիր մէսէլէ հիւքմինտէ պուլունմագտա տը։ Մէսէլէի մեգքիւրէնին բուհը՝ միւթերիզլերին պէյան իթտիքլերինտէն պիւթիւն պիւթիւն ֆարզը օլտրզընտան, օլ պապտէ պազը իյզահաթա կիրիշմէքլիկի միւնասիպ ատտ իտիյօրը։

* * *

Ֆրանսատա իտարէնին բուհը չուէսասա իսթինատ իտիլմիշ տիր.—Իտարէի միւլքիյէնին (քի ճիմանի պիր իտարէ տիր) տիկէր հեր գուվվեթէ թէֆթէվիւգի։

Պու էսասընմուհաֆազասը՝ Ֆրանսա իչիւն ինթիզամընը մուհաֆազասը տիմէք տիր. զիրա, մէսէլա՝ ասքերի գուվվեթ՝ պազը պօզուգլարընը էլինտէ օյան իտարէի միւլքիյէյէ թէֆթէվիւգ իթմէ, Ֆրանսա՝ ասքերլիք աւէմինին նուֆուզը ալթընա կիրմէք սուրէթիյլէ ինթիզամընը զայպ իտէր. վէ էկէր բուհանի գուվվեթ (եախսա տահա տօղրուսը՝ բուհպան գուվվեթի) իտարէի միւլքիյէյէ թէֆթէվիւգ էյլէրսէ, օ զէման տա հիւքիւմեթ՝ պիր բաբաս հիւքիւմեթի օլուր։ Հալ պու քի, Ֆրանսատա բաբասլար պուլունապիլիր իսէ տէ, մէմլէքէթին մատտէթէն վէ եա մանէն օնլարընը նուֆուզը ալթընա կիրմէսի՝ ճաղ կէօրիւլմէյէճէկի բէք ալիքեար հագիգաթլարտան տը։

Տրէյֆիւս մէսէլէսի էնասընտա՝ ատալէթին զահիրէ չըգմասընա իքի գուվվեթ մուխալէֆէթ իթտի։ Եանի իքի գուվվեթ՝ իտարէի միւլքիյէնին (վէ օնըն պիր շիւպէսի օյան ատլիյէ թէչքիլթընը) քէնտի վազիֆէսի խարճինէ չըգմամասը իտի։ Վէ էթթիխաղ էթտիկի թէտապիրէրին բուհը տա պու նոգթայը թէէմին էյլէմէքտէն իպարէթ տիր։

Պու տագիգատա Մ. Դօմպ իլէ ատլիյէ նազրը Մ. Վալէ, վէ մէարիֆ նազրը Մ. Շօմիէ տախի Ֆրանսատա մէզգէպի զաֆա տիւչար իթմէք, եախսա բուհպանլարընը բուհանի իշլէր տարէրինտէ գուվվեթլէրինի գըրմագ զայրէթինտէ պուլունմայօրլար։ Օնլարընը եաբտըգլարը չէյ՝ բուհպանլարընը բուհանի իշլէրին հուտուտը խարճինտէքի թէճավուզլէրինին մէնինտէն իպարէթ տիր։ Վէ պունը եաբմագտա բէք հագգը օլտուգլարը աչիքեար տը. զիրա բուհպանլարընը հագգըզ սուրէթտէ էլէ կէչիրմիշ օլտուգլարը գուվվեթլերի՝ Ֆրանսանընը միւքիյէ վէ ճիսմանի իտարէսի ալէյհինտէ իսթիմալ իթտիքլերինի Տրէյֆիւս մէսէլէսի էնասընտա՝ մէսէլէքլերի վէ Մէճլիսը այանտա իճրա օլունան մուհաքէմէտ Աօսնսիսնիսթլեր հագգընտա մէյտանա չըգան հագիգաթլար իպարէ էյլէմիշ տիր։

Պու իշ՝ պիր իտարէ մէսէլէսինտէն իպարէթ տիր։ Մէզգէպ խուսուսմէթի մէսէլէսի տէյիլ տիր։ Մէսէլէնին մէզգէպ խուսուսմէթինէ թէալլուգի օլմատըղընը՝ զանէն՝ Բարլամէնթ մագամընընը բոլիթիգասը տա թէմամըյլա իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։

Ֆիլհագիգա՝ բոլիթիգանընը տէգայեգինէ վուգուֆը բէք վասի օյան Բարա Օն Իւչինճիւ Լէոն հազրէթլերի՝ պու իշին թա պիտայէթինտէն՝ մէսլէքինի վազիհ պիր սուրէթտէ. իրաէ էյլէմիշ տիր. Օ մէսլէք յունտան իպարէթ տիր։—Մէսէլէ սըրֆ իտարէ մէսէլէսի օլտուգա՝ միւտախէլէ իթմէմէք վէ Վատիկան նամընա օլարագ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ գարշը կիւճլիք չըգարմամագ։ Ֆագաթ էկէր Ֆրանսա հիւքիւմէթինին բոլիթիգասը՝ մէզհէպլին ագաիտինէ տօզունմագ տէրէճէսինի պուլըրսա՝ օ զէման միւտախէլէ էյլէմէք։

Բաբալրգ մագամը՝ պու կիւնէ գատար հիչ պիր միւտախէլէտէ պուլընմասը։ Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհանընը զայէթ սարիհ օլան իտարէճէ հուգուգընը թէճավուզ իթմէմիշ օլտուղընա պունտան պէօյիւք տէլիլ իսթէ՞ր մի։ Պու սուրէթլէ Բաբալրգ մագամը իքի չէյ իսպաթ իտիյօր. էվվէլա՝ մէզհէպլին գալանիյին վէ գալավտինէ տօզունմայան չէյյէրտէ՝ հիւքիւմէթլերէ գարշը կիւճլիւք չըգարմագ բոլիթիգասընընը Վատիկանճա բէտտ իտիյտիկինի։ Սանկէն՝ էվրօբա մէմալիքինտէ մէզհէպին իսթիգալի նէ՞յէ միւթէվագգիֆ օլտուղընը թէմամըյլա անյատըղընը, զիրա՝ Վատիկանընընը բոլիթիգասը՝ էվրօբա տէվլէթլէրինի Ֆիլիսէնին մէսլէքի հագգընտա թէէմին իտէճէք ահվալտէն տիր։

Ամմա տէնիլճէք քի՝ Ֆրանսատա թէքմիլ բիճալը բէճապին՝ Դօմպ գապինէթօսը ալէյհինտէ չըգըյօրլար. 72 եպիսկոպոս մէզգիւր գապինէթօսյա գարշը պիր պէյաննամէ նէշր իթտիրէր։ Վատիկանընը բոլիթիգասը իլէ Ֆրանսա բուհպանլարընընը բոլիթիգասը պաշգա պաշգա չէ՞յլեր մի տիր։

Էվվէթ, պաշգա պաշգա չէյլեր տիր. զիրա պու իքի ունսուր (եանի պիր Վատիկան, պիր տէ Ֆրանսզ բուհպանլարը) մէսէլէյէ՝ պաշգա պաշգա նոգթաի նազարլարտան պագըյօրլար։

Ֆրանսա բուհպանլարընընը չիքեայէթլերի՝ իչի բէք տար պիր նոգթաի նազարտան թէլագգը իթմէյէրինտէն իլէրի կէլմէքտէ տիր։ Օնլար պու մէսէլէտէ անճագ քէնտի էլլէրինտէ իքէն էլլէրինտէն չըգմագտա օյան պիր գուվվեթի կէօրիյօրլար։ Հագգըզ օլարագ էյինէ կէչէն պիր բարալը սահիպինէ թէալիմ իթմէք իսթէմէյէն պիր թամաքեար կիպի «վերմէմ» տէյի հայգըրըյօրլար։

Իշթէ օնլարընը չիքեայէթի պունտան իլէրի կէլմէքտէ տիր։

Վատիկան իսէ՝ պու իշ եիւքսէք պիր նոգթատան պագմագտա տը։ Օ միւհիմմ մագամ՝ Ֆիլիսէնին իսթիգպալինի տիւշինիյօր. էկէր իտարէի ճիսմանիյէնին՝ քէնտի թապիի հագգլարընը բաբասլարտան իսթիրտատ իթմէք իչիւն էթթիխաղ էյլէտիկի թէտապիրէ գարշը չըգարսա՝ հիւքիւմէթլերին Ֆիլիսէյի տիւշմէն ատտ իտէճէքլերինի, վէ պունա տան բէք վէխիմ նէթիյճէլեր իլերի կէլէպիլէճէկինի թագտիր էյլեյօր։

Պու բէք ագիլանէ, վէ բէք մահիրանէ պիր թէտպիր տիր։

Օն Իւչինճիւ Լէոն Բաբա հազրէթլերինին է՛ն ագիմ խասսէլերինտէն պիրի՝ էօթէտէն պէրի՝ զէմանը անլամասը վէ ինա կէօրէ հարքէթ իթմէսի օյմուշ տը։

Միւշարէլէյհ հազրէթլերի՝ պու մէսէլէտէ տախի՝ օ պէօյիւք էվսաֆա թէմամըյլա մալիք պուլընտրզընը իսպաթ իթմիշ տիր։ Գ. Ս.

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Բէքինտէն հոկտեմբեր 22 թարիխյէ «Թայմզ» կազէթասընա պէրվէհնը աթի եազըլմըշ տը.

Ալէմանիա իլէ Ֆրանսանընը Շանկայտան ասքերը մուհաֆըզլարընը կէրի չէքմէք խուսուսընտա թէրթիպ իթտիքլերի իւշ չերեաթ՝ ֆիիլէն այնը սուրէթտէ պուլունը յօրլար։

Պու իքի տէվլէթլերտէն պէհերի հէման չու վէճհէլէ պէյանը էֆքեար իտիյօր.

1.—Շանկայըն իշղալ վէ թախլիյէսի հեր պերիւքտէ վուգու պուլմուշ օյմաղլա, տէվլէթը միւշարէլէյհա իլերուտէ վագը օլաճագ հեր իշղալա իշթիրաք իտէճէք տիր։

2.—Չին տէվլէթի տիկէր հիչ պիր տէվլէթէ Եանկ-ցէ վատիսինտէ հիչ պիր իմթիյազը սիյասի, ասքերի, պահրի վէ իգթիսատի (էգոնոմիքի) պախշ իթմէմէյի թէահհիւտ իտէճէք տիր։ Մուհասսէնաթը իգթիսատիյէյէ միւթէալլիգ ահքամ՝ էֆքարատ նասա տէյիլ, եալընըզ հիւքիւմէթլերէ թաթպիգ օլընը։

3.—Չին տէվլէթի՝ տիկէր հիչ պիր տէվլէթէ Եանկ-ցէ իւզերինտէ Շանկայը կէրէք եօգարըսընտա վէ կէրէք այաղըսընտա նէհրէ հաքիմ օլան հիչ պիր նոգթա իշղալ իթմէք հուգուգընը պախշ իթմէմէկէ թէահհիւտ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա՝ իլերուտէ իշղալ վուգուինտէ սէրպէսթիմ մուամէլէսինի մուհաֆազա իտէճէկինի բէք տէ աճէլէ իթմէքսիզին պերինճի չարթտա պէյան իտէր։

Իքինճի չարթտա տէվլէթը միւշարէլէյհա՝ մուհասսէնաթը իգթիսատիյէտէն պահս իթմէքյօր։

Չին տէվլէթի՝ մէզքիւր չարթլարը գապալ իթտիկինի հոկտ. 15ճէ միւշարէլէյհիւմա իքի սէֆքարէթլերէ պիլտիրմիշ տիր։

Ցիմէք օլուր քի, եարընըզ մէզքիւր չարթլարլա Շանկայ պէօյանաճագ տը։

Պիր թիճարէթի ահանամէսի ագը իչիւն ճարօն իլէ Բուսիանընը իճրաի միւգաքերաթ իթտիքլերի՝ թօքիստան թէքզիպ օլունը յօր։

Էլհասըլ Շան-Հայ-Դուան իլէ Նիու-Զուանկ արասընտաքի տէմիրեօլ պճյունտա պազը հայտուտլար եէնիտէն զասպ ու զարեթէ պաչամըշ վէ թիճարէթին էմնիյէթը հալինի սեքթէտար իթմիշ օլտուգլարընտան, Մանչուրի մուգավէլէնամէսի ահքամընճա Չին՝ խաթթը մեգքիւրը մուհաֆագա իթմէք իչիւն Բուսիա տէվլէթինէ տավէթ օգումագա մէճպուր օյմուշ տը։ Բուսիա սէֆարէթխանէսի՝ Բօրթ-Արթիւրտէ ասաքիր թալէպ իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Բօմատա «Իթալիա Միլիթարէ» կազէթասընտա օգունտուղընա կէօրէ, Բուսիա Զարը Իքինճի Նիգօլա՝ Իթալիա գրալ վէ գրալիցասընընը տիւնեայա կէլմէսինէ պէքլետիքլերի չօճուզա վաֆթիզ բէտէրի օլտաճագ տը։

* * *

Բուսիա Զարը Բօմայա միւվասլէթ իտինճէ, Բաբայը տախի զիյարէթ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա զապթիյէ նէզարէթի՝ սախթէքեար պանքէր Բուլէնին հէնուզ Բարիզտէ պուլընտրզընտան չիւպհելէնէրէք, մէրգումը իքի կիւն սագամաշ օյան մանթօնէթասընը թահլիթ թէվգիֆէ ալմըշ տը։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյեօմ իլէ պաշ վէքիլի գօնթ տը Պիւլօվ արասընտա իսթիլաֆը էֆքեար զուհուր իթտիկինէ տիր տէվերան իտէն չայիա Պէրլինտէ թէքզիպ օլունը յօր։

Թէքբար չուլու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, գօնթ Պիւլօվ՝ եաղընտա պաշ վէքեալէթտէն իսթիֆա իտէճէք վէ եէրինէ ժէնէրալ Հանքէ թային օլունաճագ տը։

Բուսիա տախթիյէ նազրը Մ. Բլէհվէ պու քերբէ Բէթերպուրկտան Գրըմտա Լիվատիա չէհրինտէ Զարըն նէզտինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Իթալիա հէյէթը վիւքէլասընտա պիր իսթիլաֆը էֆքեար հիւքմերմա օլտուղը հավատիս՝ Բօմատա բէսմէն թէքզիպ օլունը յօր։

Վէնէսատան չէքիլէն պիր թէլեգրաֆա կէօրէ, Բակուզատա էվվէլքի կիւն չէտիտ զելզելէ սարսընթըրը վուգու պուլուպ, եհալիճէ պէօյիւք պիր թելաշ ու հեյեճան հիւքմֆէրմա օյմուշ տը։

Իթալիանընը Սիչիլիա ատասընտա քէտին Դաթանա չէհրինտէ սէլ կիպի եաղմուրլար եաղմըշ վէ ըրմագլար ճօյմուշ տը։ Դաթանա իլէ Սիրակուսա արասընտա տէմիրեօլ խաթթը պիր քիլօմէթրօ գատար ուզունլըգտա պօզուլմըշ տը։ Սուլար պէշ մէթրօ գատար եիւքսէլիպ, օվա վէ թարլալարը սէքիզ քիլօմէթրօ գատար եէր էօրթմիշ տիր։ Բէօյիւլեր տամլարա սըղընարագ վէ թիֆֆէնքլեր պօշալթարագ իմատատ թա-

(25)

ՎԷՍԹՖԻԼՏ ՃԻՆԱՑԷԹԻ

Ֆիկէրի.—Պունա չիւպհէ՞ մի վար.—ռէտի։

Պու սըրատա Նիլտ անթիգաճընընը գուլաղընա էյիւրէք.—Իշ պօզուլը յօր.—ռէտի։ Օ տա ճէվապէն,

—Վագթ կէչիյօր, պիր պագ, էվվէլ իլի պիթիրելիմ.—ռէտի։ Անտէն սօնրա կարտիանլարա խրթապէն,

—Տօսթլարըմ, այզգ սէօյլէյելիմ, պիզիմ սիզե պիր թէքլիֆիմիզ վար. Ֆագաթ պունտաքի գաղանճ կիւնէ պէշ սօլարտան իպարէթ գալմայօր. ռէֆթաթէն իքի պէն տօլար գաղանմագ իւմիտի վար տը.—ռէյինճէ, կարտիանլար հեր պիր աղըզտան.—Իքի պէն տօլա՞ր մը (1), նէ՞ ագիմ սերվէթ...—ռէյու պաղրըշտըլար։

—Հագիգաթթէն պէօյիւք պիր սերվէթ։

—Ֆագաթ մէսէլէ նէճէ՞ իպարէթ տիր...

—Եալընըզ սաաթ օն պիրտէ կէչէճէք օյան գաթարընը միւրուրինէն պիր գաչ ռագիգա մուգաաճէմ մագամընընը թերք իտէճէքինիզ։

Դաֆալարը սերսէմ օյան կարտիանլար.—Մագամը՞ղտան միւֆարէգաթ մը իտէճէյիզ, նէ՞ տիմէք, նէ՞ իչիւն։

—Պունընն սէպպինի սօրմագ սիզե տիա ռէյիլ տիր։

Պէքճիլեր քէնտիլերինէ թէքլիֆ իտիլէն խուսուսընն մանէաստընը անլամաղա չալրըյօրլար։ Ֆագաթ պիր տիւրլիւ քէչֆ իտէմէյօրլար իտի։

Եալընըզ «մագամընտան-այրըմագ»՝ «վազիյֆէի մուհավվէլէսինի էտատէ զուռուր իթմէք» տիմէք օլտրզընա զիհնլերի պիր ազ ինթիգալ իտիյօր իտի։

Պրապագ վէ Նիլտ թէքլիֆը վագընն էսապպընը կարտիանլարտան սէթր իռէրէք հէրիֆլերին զիհնինի թէկվիշ իթմիլէր իտի։ Էն սօնրա կարտիանլարընն պիրի չու եօլտա պիր միւանազատա պուլընաը։

—Լաքին պիզիմ իքի արզատաչըմըզ նէ՞ օլաճագլար։

—Ռէ՞ալ պէնիմ պիլէճէկիմ չէյ տիր, սիզ պէնիմ թէապիրիմե իթիմատ իտինիզ։

Մ. Նիլտ՝ քէնտի քէնտինէ.—Իշթէ իչին ասըլ միւշքիլնօգթասընա կէլտիք.—տէտիքտէն սօնրա, եիւքսէք պիր սէսա իլէ,

—Սիզին իքի արգատաչընընզ մը... անլերի տէ սիզին կիպի հարքէթ իթմէկէ բաղի իտէճէք օլուր իսէնիզ՝ անլերէ տէ ոնը միւքեաֆաթը իթա իտէրիզ։ Էկէր գապուլ իթմէյէճէք օլուրլար իսէ...—ռէտի, վէ պու ճիմլէյի Մ. Նիլտ ղարիպ պիր հարքէթէ իյմա իտէրէք իքմալ իթտի քի, անընն մանասընը անճագ Պրատագ անլայապիլտի։

Կարտիանլարընն պիրի.—Անլերի մէզգըլարընը թէրք իթմէկէ մէճպուր իտէճէք իմիշիզ։

Էօթէքտ.—Եալընընզ պէն տօլար վէրիլէճէք.—ռէտի։

Պիր գաչ գատէհ տտա իչէրէք գաֆալարընը էյիճէ միւմանլատրգատան սօնրա վազիֆէլէրինի քատմիլէն ուսութտրլար։ Մէրքէզտէ պրրագմըշ օլտրգլարը իքի կարտիանը պուլուպ, ճէնթիմէնլէրին թէքլիֆինի անլերէ իրապտր իչիւն գազրպ կիտէճէքլերի զէման պունլար՝ կարտիանլարա զայէթ իհթիյաթը տավրանմալարընը թավսիյէ իտէրէք, քէնտիլերի մէյխանէտտ անլերին իտէճէքլերի թէչկպիսին նէթիյճէսինէ մունթազէր օլտուլար։

Նիլտ վէ Պրատագ եալընընզ գալընճա, եէքտիկէրինին եիւզերինէ պագրլարը։ Հէր իքիսի մագսէլէրինտէ մուվաֆֆագ օլաճագլարընա քէսպը էմնիյէթ իթմիլլէր իտի։ Պունլար հեր չէյին բարա իլէ հուսուլբէգիր օլաճագը իթիգատընտա պուլունընզգլարընտան, քէնտի նազարլարընտա մուխթասար կէօրիւնէն վէ վազիֆէ աէնիլէն չէյին բարայա մուգավէմէթ իտէճէք գուվվեթի հաղ օլմատըղընա գաղլ օլմուշլար իտի։

Անթիգաճը Պրատագ պիր միւտտէթ թէէմմիւլ իթտիքտէն սօնրա Մ. Նիլտ տէտի քի,

—Տօսթըմ, սիզ իչտէ պիր ազ ատէլէ իթտինիզ. էկէր պու կարտիանլար պիր ազ տահա զէքի օլմուշ օյա իտիլէր, սիզին իթտիկինիզ թէլաշը սատէմէսինէ օղրար իտին.—ռէտի։

Մ. Նիլտ մէրգումա ճէվապէն.—Ատամ սէն տէ, նէ՞տէն գօրգալըմ. էկէր իթթիխաղ իթմիշ օլտրզըմըզ միւլայիմ թէապիր հուսուլը մագսէտ քեաֆի օլմատա իտի, եինէ քէմալը չան ու իզզէթլէ պու ուչուրումը աթլատրը իտին.—ռէտի։

Անթիգաճը պու սէօզէ պիր ազ ըզկարը թէճճիւպլէ,

—Եա՛, սիզ պաշգա եօլտա թէապիր տէ միւշիւնմիշսինիզ, եօղէ՞ մի —ռէյինճէ,

—Պու պէնիմ պիլէճէկիմ չէյ տիր, սիզ պէնիմ թէապիրիմե իթիմատ իտինիզ։—ռիյէ ճէվապ վերտի։

Մ. Նիլտ քէլամընա խիթամ վերէճէկի սըրատա մէյխանէյէ պիր ատամ կիրտի. հեր իքի րէֆիգ մերգումընն պաշ կարտիան օլտրզընը թանընտրլար։ Կարտիան գըսսա պօյլու, թըգնազ պիր ատամ իտի։ Մերգումընն ալնը զայէթ եիւքսէք օլուպ, սիյահ կէօզլերինտէ ալայիմը ճիտտիյէթ նիմայան իտի։

Աթվարը բէք պէյենիլէճէք կիպի տէյիլ իտի։

Անթիգաճը՝ հերիֆին գըյագէթինտէն ճիտաէն իւրքմիշ օլաբրընտան, թէպսիսիմ իթմէք սըրատը Նիլտ կէլտի։

Պաշ կարտիան պու սըրատա ճէնթիմենլերէ տօղրու եազլաշարագ հեր պիրինին եագաճընտան պիր էլիյլէ թութուպ,

—Էֆէնտիլեր, պէնիմ մայէթիմտէքի հերիֆլերի իղֆալ իտուպ տէ պիզէ պիր տէնանէթ իճրա իթտիրմէք իսթէյէնլեր սիզ՝ պիզի բարա իլէ քէնտի տաղրազը չախսիյէնիզ ալէթ իթմէք իսթէյօրսընընզ, պէն տէ պիզիմ՝ սիզին զանիթտիկինիզ ատամարատան օյմատըղընընզ չիմտի իսպաթ իտէճէյիմ.—ռէյու կազրըգատան սօնրա, անլերի օթուրտրգլարը սանտալեալարատան զաբրպ գուլլերէրէն տիտրը սիրիւքլէտի։

Սօնրա քէմալը իթիտալ իլէ պիր էլինէ բէվօլվերինի ալըպ,

—Շիմտի սիզի հէլաք իտէճէյիմ.—ռէյինճէ, զէվալը Պրատագընն ագլը պուլընատն կիթտի։ Նիլտ՝ պիլաքիս բէք միսթերին կէօրիւնիյօր վէ ասլա թէլաշ իթմէյօր իտի։

Ճէսուր թաէիր՝ օ արալրգ կարտիանընն էլինտէն թութարագ,

—Բէք թէլաշ իթմէյինիզ, պիզիմ մարքմիյէթիմիզ թէնագգուգ իտէճէք օլուրսա, սիզին պէօյլե պիր թէհտիտ գըյամ իթմէկէ հազգընըզ վար տը։ Աճապա մուխաթըպընընզին քիմ օլտուղընը պիլիյօրմընընզ.—ռէյինճէ, կարտիան՝ քէնտիսինէ թէվճիրնը խըթապ իտէն ատամընն վագարը զաթիսինէ հիչ պիր իսէլ կէօթրմէքտիրզին մատագուլ ճէվապլար իթա իթտիկինի կէօրիւպ չայբրարագ։

—Բիմ օլաճագսընըզ... եա խրրսըզ, եա ճանիսինիզ...—ռէտի։

(Տէվամ)

լեպ իտիյօրլար։ Էյալէթին տիկէր գըսմարընտա տերէկէր թաշարագ էվլէր երգրմըշ վէ պաղլար խասարտիտէ օլմուշ տըր։

Բօրթուկէզ միւսթէմլիքեաթրնա տակր օլարագ Ինկիլթէրա իլէ Ալէմանիա արասընտա միւնագրտ խաֆի ահտնամէ կէչէն չարչէնպահ կիւնիւ Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա թահթը միւգաքերէյէ ալընմըշ տըր։ Ազատէն Մ. Ճիպսրն Պուուլէ՝ մէգքիւր ահտնամէնին մէվճուտ օլուպ օլմատրղընը սիւվալ իթտիքտէ, խարիճիյէ միւսթէչարը լօրտ Գրանպօրն՝ 1900 սէնէսինտէն տահա միւսերրահ պիր սուրէթտէ ճէվապ վերմէք միւքին օլմատրղընը պէյան իթմիշ տիր։ Իտտի 1900 սէնէսինտէ Ինկիլթէրա հարպիյէ նազրը Մ. Պրոտրիք՝ պու պապտէ պիր չէյ սեօյլենէմէզ օլտուղընը պէյան իթմիշ իտի։ Պունրն իւզերինէ Մ. Ճիպսրն Պուուլէ՝ «—Նէթիյճէ, մէգքիւր ահտնամէ մէվճուտ տըր—» տէյու նիտա իտինճէ, գահգահ կիւլիւնմիշ վէ լօրտ Գրանպէրն տախի կիւլիւմսէմիշ տիր։

Շարգի Աֆրիգատա Օսմալիլանտա պուլրնան Ինկիլիզ ասքիրինին գօսմանտանլրղընը տէրեօհտ իթմէք իւզրէ ախիրէն Ինկիլթէրատան հարէքէթ իթմիշ օլան ժէնէրալտան Ինկիլթէրա խարիճիյէ նէզարէթինէ աթիտէքի թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմիշ տիր։

«Պէրպէր 22 հոկտ.— Պու տապահ Պէրպէրէ միւվասէլէթ իթտիմ։ Միրալայ Սուան՝ սաղ սէլիմ Պոհօթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Էնտան բիւճաթտա մուսմանլիյհ միրալարը ասքէր գալը իւզերինէ հիւճում օլընմամըշ տըր։ Պու հալտէ ահվալ մուճիպը մէմնունիյէթ տիր. լաքին իմտատ ասաքիրինին սէվգ ու իրսալինի կէրի պրագմայընը, զիրա վուգուաթա պէքլէմէք լազըմ տըր։ Եարալըլար չօգ էյի տիրլէր։»

Ամէրիգատա Սամա ատալարընը էնտաի իշղալինտէ Ամէրիգալը ամիրալ Գաւճ իլէ Ինկիլիզ գուվվէի պահրիյէսի գօսմանտանը՝ Ուբօլու ատասընտա Աբիա արազիսինի Թօբա Թութարագ իշղալ իթմիշլէր տիր։ Գարայա չզգըլտրգատա՝ մէգքիւր ատաստա մուգիմ Ալէմանլարընը էմնաք ու ագարաթը զէտէլէնմիշ օլտրղընտան, Ալէմանլար Թազմինաթ Թալեպ իթմիշլեր տիր։ Պու միւթալէպաթ՝ իքի մուհարիպ տէվլէթլէր արասընտամիւզաքէրէ օլունըպ, Շուէտ գրալը Օսգարրն հաքէմիկինէ հէվալէ օլունմըշ տըր։

Միւշարէլէյհ գրալ պու քէրրէ գարարրընը վէրմիշ տիր։ Ուբօլու ատասը ալէյհինտէ ասքէր սէվգ իտիմէսի լիւզումընը Շուէտ գրալը Թաստիգ իթմիշ իսէ տէ, մէսուլիյէթի Միւճթէմէաի Ամէրիգա իլէ Ինկիլթէրայա ըաճի օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Պու գարարա՝ Միւճթէմէաի Ամէրիգատա չօգ թաաճճիպ օլունըյօր։ Թազմինաթրն թէէտիյէսինէ հազրը վէ միհէյյա պուլընըլմագլա պէրապէր, պէօյլէ պիր գաիտէ ալէյհինտէ ըրօթէսթօ օլունըյօր։

Ժէնէրալ լօրտ Քիչնէր՝ կէչէն չարչէնպահ սապահրընը Բօմբայա միվասէլէթ իտուպ, Ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսինէ էնմիշ վէ ճումատա կիւնիւ Նաբօլիյէ հարէքէթ իտուպ, անտէն տէ Մրսըրա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։ Լօրտ Քիչնէր Բօմատա հիչ պիր տիբլօմաթլա կէօրիւշմէմիշ վէ քէնտիսինէ ըէսմը խօշամէտիյի իյֆա իտտէն Իթալիալը պիր տօսթընա՝ ուզուն միւտտէթ Բօմատա գալամայաճաղընա թէէսսիւֆ իթտիկինի ճէվապէն պէյան իտէրէք չէօյլէ սեօյլէմիշ տիր.

«Հէր էյի Ինկիլիզին իքի վաթանը վար տըր. եաչը Ինկիլթէրա վէ կէնճ Իթալիա։»

ԷԳՕՆՕՄԻ ԹԱՐԻԽՃԷՍԻ

Գ.

Տէմիր վէ չէլիք սէնայիինտէ օլտուղը կիպի թիճարէթը ումումիյէտ տախի Ինկիլիզլէր՝ էվվէլա Ալէմանիանրն, օնրա Միւճթէմէաի Ամէրիգանրն բէգապէթի գարչըսընտա մէվզըլարընը մուհաֆազա իտէմմիյէր տիր։ Ինկիլթէրա՝ 10-12 սէնէ էվվէլինէ կէլինճէյէ գատար Ալէմանիանրն բէգապէթինէ նազարը իսթիխֆաֆլա պագար վէ թիճարէթը ումումիյէտէքի մէվզըլարընրն տիչարը թէզելլիւլ օլմայաճաղընը զանն իտէրէք, Ալէման թիճարէթինին թէրագգրյաթընա տաիր 1885ճէն իթիպարէն Ինկիլիզ գօնսօլօլարը թարաֆընտան կէօնտէրիլմէյէ պաշլայան բաբօրթօլարա էհէմմիյէթ վէրմէզ իտի։ Ֆագաթ պու թէրագգրյաթ սէնէյէ սէնէյէ արթմըշ վէ գօնսօլօլարրն բաբօրթօլարը կիթտիքճէ թէլալ վէ էնտիյէթի մուճիպ օլմադա պաշլամըշ. Նիհայէթ Ինկիլիզլէր Գանատա, Միւնթէհաի Շարգ կիպի քէնտիլէրինէ միւնհասըր զանն իթտիքլէրի բիճացլարտա Ալէման էմթաասընրն Ինկիլիզ էմթաասը եէրինէ գահմ օլտուղընը կէօրմիշլէր տիր։

Ֆագաթ պու հալ 1895ճէն էվվէլքի զէմանա ատա տիր։ Սէնէի մէգքիւրէտի Միւճթէմէաի Ամէրիգա 1 միլեառ 241 միլեօն ֆր.լըգ եէնա վէ էմթաաի թիճարէյէ իլէրճա իթտիկի հալտէ, այնը ճրնատէն օլան իտխալաթը անճագ 1 միլեառ 6 միլեօնա պալիզ օլույօր իտի. օ թարիխէն սօնրա Ամէրիգա՝ սէնատյինին թէրագգրյաթը սայէսինտէ Ամէրիգա թիճարէթի՝ Ինկիլիզլէրին՝ Ալէման բէգապէթինէ գարչը պուլընըգ-լարը մահալլէրէն տահա միւտիր պիր բագիպ օլտուղտան մասատա, 1899 սէնէսինտէ Նէֆսի Ինկիլիզթէրայա տէմիր վէ չէլիք իտխալինէ պաշլամըշլար տըր։

Ինկիլթէրա, Ալէմանիա, Ամէրիգա վէ Ֆրանսանրն հալը հազրը էգօնօմինտէն պահս իտիլտիկի սըրատա, պու տէօրթ մէմլէքէթին գարա վէ տէնիզ գուվվէթլերի իչին սարֆ իթտիքլերի մէպալիրի տախի կէօզտէն կէչիրմէք՝ ֆաիտէտէն խալի տէյիլ տիր։ Աթիտէքի ճէվէլէտ միւնտէրիճ բագգամլար 1890 վէ 1900 սէնէլերի պիւտճէլերինտէն իգթիպաս օլընմըշ տըր։

	1890ատա միլեօն ֆր.	1900տէ միլեօն ֆր.
Ինկիլթէրա	794	1180
Ալէմանիա	702	1038
Ամէրիգա	375	1026
Ֆրանսա	927	963

Պու քիչիք ճէվէլին թէտգիգինտէն անլայընլընը իւզրէ, 10 սէնէ զարֆընտա Ինկիլթէրանրն մէսարիֆաթը աաքերիյէսի 386, Ալէմանիանրն՝ 326, Միւճթէմէաի Ամէրիգանրն՝ 651 վէ Ֆրանսանրն՝ 36 միլեօն ֆր. արթմըշտը։ Շու գատար քի, Ինկիլթէրանրն 1900 սէնէսինտէքի մէսարիֆաթը աաքերիյէսի (515 միլեօնը գարա գուվվէթի, վէ 665 միլեօնը տօնանմա իչիւն տիր)։ Թրանսվաալ մուհարիպէսինտէն էվվէլքի—եառի 1899 ապրիլինտէ գապուլ օլընան 1899-900 պիւտճէսինտէ մուհարբէր օլան—մէսարիֆ տիր։ 1900-901 պիւտճէսինտէ մէսարիֆաթը մէգքիւրէ 1 միլեառ 583 միլեօնը գարա գուվվէթի 688 միլեօնը տէնիզ գուվվէթինէ ատա օլմագ իւզրէ 2միլեառ 226 միլեօն ֆր.ա, վէ 1901-902 պիւտճէսինտէ իսէ 2 միլեառ 198 միլեօնը գարա գուվվէթինէ, վէ 772 միլեօնը տէնիզ գուվվէթինէ ատա օլմագ իւզրէ 2 միլեառ 970 միլեօն ֆր.ա պալիզ օլմուշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Տիւնքի բազար էրթէսի ագշամը Աւրսթրիա սէֆիրը քէպիրի էալ. պարօն տը Գալիս, վէ Շուէտ սէֆիրի էալ. գօնթ Սթէնպօգ հազարթըյա Ֆրանսա մալահաթկիւզարը Մ. Պաբսթ ճէնապէլերի սէրայը Հիւմայունը Միւիւքեանէյէ տավէթ պույրուլարագ թաամ էյլէտիքճէն սօնրա, շայան պույրըլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Բամիչահի իւզերինէ սուրէթը զայրը բէսմիյէաէ հուզուրը չէվգէթմէվգիուրը հազրէթը Թաճատրիտ չերէկը մէսուլա նամիլ օլմուշլար տըր։

ՍԸՀՀԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ.—Պուլայըզ մահալէրտէն չըգարագ Գրատէնիզտէ վագը էճնէպի լիմանլարընտան պիրինէ կիտէճէք օլան սէֆինին Զանագալէ վէ Պօղազ Իչինտէն գարանթինա ալթընտա կէչմէքտէ սէրպէսթի օլուպ, ֆագաթ Բումէլիի Շարգի վէ Պուլկարիսթան լիմանլարը տախի տախիլ օլտըզը հալտէ, Դարատէնիզտէքի Օսմանլը լիմանլարընա կիտէճէք սէֆինին Պարը Սէֆիտտէ պուլունան մուայլն թէճաֆիզուղխանէլերին պիրինէ գարանթինալարընը իքամալ իթմէլերի լազմ կէլէճէկի, վէ չայէտ Գրատէնիզին սէվահիլը Օսմանիյէսինէ կիտէճէք սէֆինտէն պիրի՝ սիւվարիսինին եանընը վուգու պուլան իֆատէսինտէն, վէ եախսա տիկէր պիր եանընընընը գանանը Զանագալէսինի կէչմիշ պուլընը իսէ, Գավազա միւվասէլէթինէ Գլազօվն թէճաֆիզուղխանէսինէ պէկէմէհալ բէտտ ու իսատ օլընաճաղը՝ Մէճլիսը Սըհհիյէ գարարընա սէյրը սէֆին գումանեալարընա իլան օլունընը։

* * * Սիւէյիշ գանալընտան մէմալիքը Մարթուսէի Շանանէնին սարի թարաֆլարընտաքի լիմանլարա միւթէվէճճիհէն միւրուր իտէն սէֆինին սըհհիյէճէ պուլայընընընտան քէնտիլէրինի մուհաֆազա սէյր իտէն ատամըն պիր կէճէ չօճուգ կիպի հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայարագ քէնտիսինէ հազին պիր սիւքիւթ իլէ թագրիրը այդ իտէն ատամ օլտուղընը խաթրընա կէթիրիյօր մը իտի։

14.

Ադշամա գատար օթուրտընրդ, ավտէթ իտէրքէն պէնի տէ կէօթիւրմէք իչիւն բէք չոգ ըսրար իթտինիզ. լաքին պէնիմ եալընըզ գալմաղա իհթիյաճըմ վար իտի. ֆիքրիմտէ պիրտէն հասրլ օլան պիր գարարը թաային իթմէք իսթէյօր իտիմ. գարուտան չըգարքէն սէնի պիր ազ կէճ պրագմագ իչիւն տէտիմ քի,

—Հիչ պիր չէյ օգումայօրըմ, վուգուաթը ալէմտէն թէմամըյլա պիխապէրիմ։

Էրթէսի կիւն սապահյայրն էրքէնտէն Օթանպօլա էնտիմ. թանրըղմ պիր էճզախանէյէ օղրատըմ, պուրատա մէքթէպտէն պէնիմէ պէրապէր չըգան իքի արգատաշա բասթ կէլտիմ, օնլարլա պիր ազ կէօրիւշտիմ վէ տըլարըյա կիթմէկի գարարլաշըրըմ։

* * *

Թաշրատան ավտէթիմտէ՝ եօլտա բէյատա իթտիկիմ պիր արգատաշըմ պանա սօրտու։

Իչիւն Մէճլիսը Սըհհիյէ գարարընա չէրաիթը աթիյէյի իյֆա իթմէլերի լազըմ սըր։ Շեօյլէքի, 1.—Իչպու սէֆինին կէրբէք Բօրթ-Սաիտ վէ կէրբէք Սուվէյիշտէ լիման խարիճինէ տէմիրլի պուլունաճագ, վէ օրատա անճագ գանալտան թրանսիթ սուրէթիյլէ միւրուրա միւթէքէրրի մուամէլէթը իյֆասը իչիւն պիր գաչ սաաթ տուրաճագլար տըր։ 2.—Կէրբէք Բօրթ-Սաիտ վէ Սիւվէյիշտէ վէ կէրբէք գանալըն պէյնճա սու վէ եէյէճէք վէ քէօմիւր թահմիլի կիպի պիր սուրէթլէ մէղպուր սէֆինին գարա իլէ հիչ պիր կէօնա իխթիլաթը օլմայաճագ տըր։ 3.—Դալվուզ վէ սըհիյէ կարանլարը իլէ տիկէր քէսան՝ մէգքիւր սէֆինտէրունէ գապուլ օլունմայըպ, իչպու գլավուզ վէ սըհիյէ կարանլարընը տիկէրլերի Բօրթ-Սաիտէն Սիւվէյիշտէ վէ Սիւվէյիշտէն Բօրթ-Սաիտ գատար սալիֆիլզիքր սէֆինին էօնիւնտէ կիտէրէք գըլավուզլըգ վազիֆէսինի իյֆայա թասսիս գըլընան ըրմօրքէօրլէրէ բաքիպ օլաճագլար տըր։ 4.—Պալէատէ պէյան օլընան մատէլէրին թէմամըյլա իյֆա իտիլիկինի մուատատագ սըհհիյէ վէ բաթէնթալարը իւզրինէ մէմուրինը ատէսի թարաֆընան լազըմ կէլէն չերկլեր վէրիլճէճէք տիր։

—Սըհհիյէ իտարէսի պիճիւմէ գարանթինա իտարէլերինէ հոկտ. 12/25 թարիխիյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր. «Տէրսաատէթտէն գարա վէ տէնիզ թարիգիյլէ հարաքէթ իտէն եօլճըլար վէ սէֆին թայֆալարը եարընտան (բազար կիւնիւնտէն) իթիպարէն հարաքէթլերի էօնասընտա գարա թարիգիյլէ կիտէնլեր լեսէլիյճապ թուզլա եա Զաթալճատա, վէ տէնիզ թարիգիյլէ կիտէնլեր՝ Գալաթա, Եէնի-Գարու վէ եա Գավագտա մուայլնէի թըպպիյէյէ թապի թուլթուլաճագլարը, վէ Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա հարաքէթ իտէն եօլճըլարրն մուայլնէի թըպպիյէլերի Սիրքէճիտ գաթարրն հարաքէթի էնասընտա վուգուպուլաճաղը, վէ մուայլնէի թըպպիյէնին՝ տէնիզ թարիգիյլէ սէվահիլը Օսմանիյէյէ միւվասէլէթ իտէն եօլճըլարը հագգընտա տա մահալլերի սըհհիյէ թապիպլերի թարաֆընտան թէքէրրիւր իտէճէկի, վէ բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն Գալաթա վէ Գավագտան վէ մահալը սահրէտէն սէֆինէ վերիլէն սըհհիյէ բաթէնթալարընա պիր չերհ վերիլէճէկի՝ Մէճլիսը Բէպիրը Սըհհիյէ գարարըյլա իխթար օլունը։»

—Էվվէլքի կիւն պիւթիւն Մըսրրտա գօլճրատան 46 միւսապ 40 վէֆիյյէթ վուգու պուլմուշ տըր։

—Հոկտ.ին 3ինտէն 11ինէ գատար Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա մուխթէլիֆ ատի խասթալըգլարտան վուգու պուլան վէֆիյյէթ ճէտվէլի տիր.

	Էրքէք	Գատրն
Իսլամ	52	54
Խրիսթիյան	35	38
Եահուտի	5	8
	—	—
	92	100

—Հոկտ.Ղտէն 13ինէ գատար Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա 9ը թիֆոտան, 4իւ գրըլտան վէ 1ի գրզամուգտան օլմագ իւզրէ 188 վէֆիյյէթ զուհուր իթմիշ տիր։

—Նէ՞բէյէ կիթմէք իսթէյօրսընըզ։

—... մաթպաայա։

Հայրէթլէ պանա պագտը։

—Նէ՞չիւն։— տէտի։

—Ճէվապ վէրմէտիմ, զաթէն նէ ճէվապ վէրէճէք իտիմ, պէշ տագիգա սօնրա մաթպաանրն գաբուսը էօնիւնտէ պուլունըյօր իտի, արգատաշըմ Սամիհէ տէտիմ քի,

—Սէնտէն պուրատա այրրլաճաղըմ... պէնի նէրէտէ կէօրէպիլճէկինի եազարըմ.

Զօճուզրն կէօղէրի տօլտու. օ վազրթ էլնի թութտրմ, պու կէճէ եօլտա պանա իթտիկի ինանիյէթքէարլրգտան տօպայր պօճրու օլտըզրմթէչէքիւրամ՝ պէնիմտէ կէօզլէրիմտէն պօչալթտր. պէօյլէ գարչը գարչը՛յա, էյլէրիմիզ եէքտիկէրինէ սամիմանէ պաղը օլտուղը հալտէ կէչէրքէն հայրէթլէ եիւգիւմիզէ պագանլարտան չէքինմէյէրէք աղլատրդ. բէք յոգ զէմանտան պէրու աղլամագ՝ պէնիմ չիտտեթլէ միւհթաճ օլուղըմ պիր թէսէլլի իտի։

* * *

(Տէվամ)

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ազն. վանան էֆ. Ս. Կիւլպէնկեանի ընդ. Ազն. Օր. Ազաւնի Գուլումճեանի ի Լոնտոն ամուսնութեանն առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ Օսմ. ոսկի նըւիրած են հիւանդանոցիս Ազն. Տէր եւ Տիկին Բարսեղ էֆ. Կիւլպէնկեան։

Կ. Պոլիս, 14 հոկտ. 1902 [Կնիք]

ԱԶԴ

Գուլգունճուգի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ սեպհական կալուածներէն հազար կանգուն մէկ գետին՝ որ կը գտնուի Իւսկիւտարու Իճատիյէ Թաղի Սաաթճը Սեղբոս փողոցը ի Թիւ 24, ասուրդի դրութեամբ ի վաճառ հանուած է՝ թուականէս սկսեալ միամեայ պայմանաժամաւ։ Գնոյ առնուլ փափաքողներն կը հրաւիրուին ի Խորհրդարան Ս. Եկեղեցւոյս, ուր ամէն առաւօտ ներկայ կը գտնուի Թազ. Խորհուրդս։

8 հոկտ. 1902 [Կնիք]

Գուլգունճուգ 6—3

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ՃԻՆԱՑԷԹ

Մավունաճը Ապտուլլահ իլէ արգատաշը Մէհմէտ վէ տիկէր իքի իւչ արգատաշ տիւն կէճէ Գալաթատա պիր պալօգա կիտիպ պիր մասատա օթուրըրլար։ Օ էնտատ տիկէր մասատա պուլընան Իսմաիլ վէ Հիւսէյին նամ քիմսէլէր իլէ հէր նասրլա ալարարընտա պազը սեօղլեր թէաթի օլունտրղը սըրատա պունլարտան Իսմաիլ քէպիր գամասընը չէգրրպ, Ապտուլլահրն սոլ մէմէսի իւզերինէ սարլայրպ, մէճրուհ պիր գաչ ատրմ ալտրգտան սօնրա միւթէէսսիրէն վէֆաթլա եէրէ տէվրիւլիր։ Գաթիլ իլէ արգատաշլարը պու հալի կէօրիւնճէ գաչմագ թէչէպպիւսինտէ պուլընմըշլար իսէ տէ, պալօզ միւսթէճիրի Գօսմի հէման տիշարբյա չէգրպ, պալօզրն գաբուսընտիշարտան թութմուշ վէ պունլարրն գաչմասընա մէյտան վէրմէյիպ, պաղըրմասը իւզերինէ զապթա մէմուրլարը եէթիշմիշլեր վէ գաթիլ իլէ արգատաշլարընը եագալամըշլար տըր։ Գաթիլին արգատաշլարընտան Հիւսէյին՝ նասրլա Գարաքեօյ թարաֆընա տօղրու գաչմըշ իսէ տէ, ժանտարմա Նէտիմ էֆ. իլէ Ավրաամ նամ Նահուտի՝ պունրն արգասընտան գօլուպ թուլթաճաղլարը սըրատա, մէրգում՝ էլինտէքի Լազ պուշաղլայա Ավրաամրն սաղ պիլէկիյլէ բարմագլարընտան լարալամըշ վէ պու էնտատ Նէտիմ էֆ. թարաֆընտան եագալամըշ տըր։ Գաթիլ՝ գաչմագ թէչէպպիւսինտէ իքէն գամասընը մասանրն ալթընա ալթմըշ տըր։ Գամա՝ գաթիլին արգատաշլարընա կէօսթերիմիշ օլմադա, պունլար թանընմըշլար, վէ գաթիլին պու գամայը տայմա եանընտա թաշրմագտա օլտրղընը սէօյլէմիշլեր տիր։ Գաթիլը մէրգում հիյը իսթիճվապընտա փիլը գաթլի ինքեար իթմիշ իսէ տէ, կէրէք էսնամի գաթլտէ ֆիլը գաթլին տէֆի վէ միւտաֆէաի նէֆս իչիւն հէր իքի թարաֆտան ալթլան սանտալտա վէ սարէճէն գաթիլին եիւգիւնին սոլ թարաֆընտան եարալանտրը կէօրիւմիւշ տիր։ Մագթուլլն նաչը իւզերինտէ պու կիւն մուայնէ իճրա օլունճագ տըր։ Մագթուլլն իւզերինտէն 60 ղշ. իլէ պիր կիւմիւշ սաաթ վէ քէսօթէք չէգմըշ տըր։ Գաթիլ իլէ արգատաշլարը ճիւմէյի թահթը թէվգիֆտէ պուլընըպ, հագգլարընտա թահգիգաթա կիրիշիմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն Մուտանեատան կէլէն պիր վարը Գալաթա ըրխթըմընա պիր թագըմ հայվանաթ իխրաճ իթմիշ տիր։ Իչպու հայվանաթ արասընտա պուլունան պիր էօքիւզ պիրտէն պիրէ իւրքէրէք թօքխանէյէ տօղրու գաչմաղա պաշլամըշ տըր։ Հայվան գաչտուղը էնտատ Քսէնօֆօն նամընտա պիր չօճուգ գաչամայարագ, էօքիւզ պույնուզլարըյլա չօճուղա չարրըպ, չօճուղը՝ պայկրն պիր հալտէ եէրէ տէվիրմիշ տիր։ Լաքիւզ եօլընա տէվամլա թօքխանէտէ Պօմնթի պիրա տէբօսընա կիրիպ օրատա պաղը ճամլար վէ չիչէկլերի գըրտրգտան սօնրա եինէ գաչմաղա պաշլամըշ տըր. օրատա պուլընան պիր համա՝ էօքիւզին հիւճումընտան մուհաֆազան նէֆս իչիւն քէնտիսինի տէնիզ ատմըշ տըր։ Հալպու քի կէօրիւք միֆէթթիչլերինէն Բաիք պէյ ըէվոլվերինի չէքէրէք հայվանրն իւզերինէ 4 էլ սիկահ չէքմիշ վէ հայվան պիր եօլրըյը տա եէրէ եուվարատրգտան սօնրա քէնտիսի տէ թէլեֆօլուպ եէրէ տէվրիմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ Սիրքէճի սթասիոնը ճիվարընտա Եալը Բէօշկիյլէ Թօրգարու սերայը արասընտաքի քէօրբիւնին ալթընտա վէ խաթթրն սոլ թարաֆընտա էսկի էլպիսէ կիյինմիշ զաիֆ պիր ատամրն նայը պուլընըպ, գումրանեա մէմուրլարը թարաֆընտան զապթայա պիտիրիլմիշ վէ իճրա օլընան մուայէնէտէ իւզերինտէ պիր չօգ պէրէ կէօրիլմիշ տիր։ Նայ՝ հապսխանէ խասթախանէսինէ նագլ իլէ օրատա տա օթօբսի ամէլիյաթը իճրա օլունըպ, պունրն՝ չըմէնտրֆէր սատէմէսի նէթիյճէսի օլարագ վէֆաթ իթտիկի, վէ քիմ օլտուղը հագդընտա իճրա օլունան թահգիգաթատան տա մէրգումրն Ալի Նամընտա պիրի օլուպ, իչրէթի սէվէր թագրմընտան օլտուղը անլայընլմըշ տըր։

—Եունանիսթանրն պիր քէօրիւնտէ պունտան պիր սէնէ էվվէլ Պալայա Նամընտա պիր ճանի՝ իւչ քիչիսի գաթլ իթտիկինտէն տօլայը թէվգիֆ իտիլմիշ իտի։ Մագթուլլարտան պիրինին օղու կէչէնլերտէ մէղքիւր քէօրիւն ճիվարընտա գաթիլին գարըսընա բասթ կէլիպ, թիւֆէնքլէ 4 տէֆա իւզերինէ աթէչ իտուպ եէրէ սէրտիքտէն սօնրա, պիր ազ էօթէյտէ պուլընան մագթուլէնին 20 եաչընտաքի օղունը տախի այնը սուրէթտէ գաթլ իթմիշ տիր։ Գաթիլ՝ ախլէսինտէն պիր գաչ քիչիյի տէ թէսլէֆ իթմէք ֆիքրինտէ պուլընտըղընտան, չիտտեթլէ արանմագտա տըր։

—Մըսրրտա Գարնագ քէօրիւնտէ Խալիլ Ղումարի նամընտա պիրի՝ պիր գատրն իլէ միւնասէպաթը նամէրուտէ պուլընըպ, գատրրն համիլէ գալտրղը անլայընլմըշ, վէ Խալիլին ագրապասը՝ պու գատրնա խուսումէթ պաղլայարագ թէլէֆ իթմէկի թաասվվուր իթմիշլեր վէ գատրնը էօլտիւրմիշլեր տիր։ Օսնրա ճէֆէտի բարչալայարագ չէօլտե տէֆին իթմիշլեր տիր. ֆագաթ Իսմաիլ նամընտա պիրի թէֆատիֆէն պու ճինայէթէ վագրֆ օլարագ, մէմուրիյնը զապրթայա խապէր վէրմիշ օլմաղա, Խալիլ իլէ ագրապասը թէվգիֆ իտիմիշլեր տիր։

ՆԱԳԼԸ ՄԷՐԵԱՆ

Միրալայ Տօգթ. իզզ. Աղեքսանդր պէյ Արապեան՝ պու քէրրէ իգամէթկնանրը Պէյօղլունտա Թարլա-Պաշընտա 121 նիւմէրօյա նագլ ու թէէսիս իթմիշ օլմաղա, հէր կիւն սապահ վէ ագշամ մահալը մէգքիւրտէ պուլընըյօր։ Կիւնտիզլէրի, վէ ճումա վէ բազարտան մատատա տախի Պահչէ-Գարուսընտա Մինասեան էճզախանէսինտէ պուլընճագ տըր։ 8—1

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1903 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
ԳԻՆ 1 ՂՐՈՒՊ

Հրատարակուեցաւ Հիւանդանոցի պարզ օրացոյցը, նախորդ տարիներէ աւելի խնամեալ եւ մաքուր տպագրութեամբ։

Ինչպէս մի քանի տարիներէ ի վեր՝ նոյնպէս եւ այս անգամ պարզ Օրացոյցը իւր սովորական պարունակութենէն զատ, իւրաքանչիւր ժամերգութեանց եւ արարողութեանց մասին մանրամասն ծանօթութիւններ կը պարունակէ եւ Օրացոյցի սկիզբը բարձրաստիճան եկեղեցականի մը կողմանէ պատրաստուած՝ պաշտամանց ընդհանուր կանոնաց մասին յատուկ խրատականն աւելի եւս ճոխացած է։

Հոգաբարձութիւնս ի գիտութիւն համայնից կը փութայ այժմէն յայտարարել թէ՝ միայն Հիւանդանոցիս Օրացոյցն է, որոյ ճշդութիւնն հաստատուելով վաւերացուած ու արտօնուած է Պատրիարքարանէն, հետեւաբար պէտք է ուշադիր ըլլալ անոնց կողքերուն վրայ գտնուած կնիքին ուր գրուած է «Սեպհականութիւն Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի, 1903»։—

Անցեալ տարի յիսուն եւ հինգ հազարի չափ պարզ Օրացոյց սպառած ըլլալով, Օրացոյցի հասոյթը կարեւոր եւ անհրաժեշտ դարձած է Հիւանդանոցիս համար, որոյ՝ այդ հասոյթին աւելի արդիւնաւորման որքան պէտք ունենալն հարկ չկայ բացատրել, ուստի Հոգաբարձութիւնս կը յուսայ թէ ամէն բարեսէր Հայեր պիտի փութան գէթ մէկ մէկ օրինակ գնել անոնցմէ, ոչ թէ միայն Օրացոյց մը գնած ըլլալու՝ այլ մեծ հաստատութեան մը մէջ խնամուած 1100 պատուարելոյ նպաստ մը ըրած ըլլալու գիտակցութեամբ։—

Կը գտնուի Հիւանդանոցի գրասենեակն ի Մեծ-Նոր-Խան եւ բոլոր գրավաճառաց քով։—

Կ. Պոլիս 1 հոկտ. 1902 (Կնիք)

10—3

ԷԼԶԷՄ ՊԻՐ ԻԽԹԱՐ

Հէր խանէաէ, էզճիւմէ՝ կէլինիք զԷզլարը պուլունպ տա՝ ճէկնզ թէ-սարիքիւէ մէնգաւր պուլունան խանէ-լէրաէ, իհթիյամաթը զարուրիյէ գապի-լինաէն պիր չէյ վար իսէ՝ օ տասխ սանա-սազ արը. հալ պու քի՝ «հէր չէյին է-յիսինի ալմալը» թապրինի՝ սանարգ ալընարը զէման տա խաթերրան հիչ չԷգալմայարագ վէ ուճուզլըընա թա-մա իհմէյէրէք՝ էյիսինի ալմաղա զայ-րէթ իհմէլի, չինքի սանարգտա պաշ-լըճա արանբլանագ չէ՝ պիր սանարգ հաՆկը մէվսիմաէ եարբլմըշ իսէ՝ սէնէ-նին հէր մէվսիմնաէ այնը չէքլաէ գալապիէմէի, եանի էյրիկպ պիւրիւ-մէմէսի վէ չաթլայըպ բաթլամամաը գազէյէսի տիր. պիր տէ՝ էլպիսէլէրին խարապիյէթինէ սէպէպիյէթ վէրէն «կիւ-վէլէրին» կիրէմէյճէկկի սուրէթաէ եա-բրլմըշ սանարգլար տաթըն ալընմագ իյնապ իսէր քի, չու հալէրի նազարը տիգգաթա ալարագ, «էթին, զարիֆ վէ ուճուզ» սանարգ իտինմէք իսթէ-յէնլէրին՝ ՄԱԴՈՍԻՏ ԳԻԼԲՃՃԵԱՆ է-ֆէնտինին Սթանպուլտա էսկի Զապթիյէ ճատատէսինտէքի մաղազասընը պիր քէր-բէճիք զիյարէթ իհմէլէրինի՝ իսթիֆա-տէի ումումիյէ նամընա իվնթար իսէ-րիզ։ 50—2

ՍԷՆԱՅԻԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՍՈՒ ՔԻՐԷՃԻ ՎԷ ՁԻՄԷՆԹՈ
ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆՏԷ ՍԹԷՆԵԱՏԱ
ՊՈՒԽԱՐԸԸ ՃԱՊՐԻԳԱ
ԱԼ. ՔԷՕՍԷՕՂԼՈՒ,
Կ. ԼԻՆԱՐՏՈ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Շու սոն իւ-քի սէնէտէ քիւլլիյէթ իւզ-րէ միւպայէա օլունան իչ-պու սու քի-րէէր՝ բէք զի-յատէ իսլահ օլունմըշ տըր։ Միւհէնտիս Մ. Կ. Լի-նարտո՝ պիր խայլի թէհարրիյաթը ֆէն-նիյէ իհրաստնան սօնրա, պու քէրրէ եէնի պիր սու քիրէճի իսթիրա իհմիշ, վէ պու քիրէճ թաթը սու վէ տէնիզ սույը վասրթասըյա նէթայիճը հասէնէ կէօսթէրմիշ տիր։ Մէգքիւ քիրէճին պիրինճի ճինս էճնէպի սու քիրէճլէրինա-տէն իւսթիւն օլտուղը չիւպհէսիզ տիր։

Հէր քիմ սու քիրէճին էյի սու քի-բէճի օլմասրզընը իսպաթ իտէր իսէ, մէրգումա 200 լիրա միւքեաֆաթ վէ-բիլէճէք տիր։

ԻՏԱՐԷԼԻ, ՍԸՀՀԷՆ վէ ԳՈՒՎԷԹԼԻ տիր։

Մէրքէզ տէբսը՝ Դալաթատա, Գա-լաֆաթ Եէրինտէ, Մ. Խարալամպօս Քէօսէղլունէն 68 նումէրօլը պէօյիւք քէրէսթէ տէբսը տրը։ Սթամպօլտա Քէրէսթէճիլէրտէ 394 նումէրօլը մահալ։ Գատքէօյտէ ըրսթըմ իւզէրինտէ Եանի Մ. Շալլըն մաղազասընտա։ Սամսօնտա Անտոնօղլու պիրատէրլէրտէ։ 40—31

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լոնդրա 27 հոկտ.

Ռակիլ։ էսհամը Ինկ. Լիբ.	093—06
Օամ. էսհամը Բ	54—25
» » Գ	30—50
» » Դ մէլլը	27—50
» » գաբանը	27—50
Օամանլը Պանգասը	13—37
Մըսըր սուէ. մութթահէտ	109—25
Պուլկար իսթիզրազը	91—25
Թամպէօ Բարիզ 3 մ/վաստ	25—330

Բարիզ 27 հոկտ.

Օամ. էսհամը մէլլը	28 05
» » գաբանը	27—90
Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	099—55
» « 4½%	100 75
Բուռմէլի լըմէնտարֆէրի	121- 25
Օամանլը Բէյճիր էսհամը	361—
» Պանգասը	587—
Գրէտի Լիոնէ	1079 —
Իթալիա էսհամը	102—75
Թախսիրթէ Ֆիւրք	503 —
Օամանլէք	472 - 50
Ֆուան Օթօման	124 —
Սրանիալ	86 40
Թրանսվաալ	143—50
Թամպէօ 3 մ/վաստ	25—125

Վիէննա 27 հոկտ.

Լոնդրա իւզէրինէ գամպիո	239—20
Բուռմէլի լըմէնտարֆէրի ֆր.	112 - 50
Օամանլը Բէյճի ագտիրը	326 —

Պէրլին 27 հոկտ.

Բուռմէլի լըմէնտարֆ. (մարգ)	123—90
Լոնդրա իւզէրինէ գամպիո	20—33
Փուռլը	216—10

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. տիւն ագչ. գաբ.	29 - 36
» » » էն եիւքսէք	30—08
» » » էն մէլլը	29 - 34
Բու սոդան մէլլը	29 39½
Բուռմէլի լըմէն. ագչ. գաբանը	115 - 75
» » էն եիւքսէք	117 - 25
» » էն մէլլը	115 - 25
» » մէլլը	116 - 87
Ապլէ ֆէրէլի	—
Բէրա զրլ.	—
Հէվուլեօրզ »	—

ՈՒՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Այիսթէթ Ա	— 21
» Բ.	—90
Բամվալ	5—45
Փուլբանա	1—35
Սալիկսօֆոն Թրամվալ	495 -
Ամիրանս	3 82
Լարիսա	78 50
Ֆանգ Նասիոնալ սը Նրկ.	413 75
Թրանսվաալ	140—
Ռիէթք՝ Թանվիլթը	196—
Գրէտի Ֆոնսիէ էմիլբանկ	261—
Անտանալու լըմ. ագսէնը	10—90
Հէրքէթ Ֆուրիյէ կո. Լ. Օ.	29 -50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 ղ. տան	ղ. Բ
Ղէյսէ մէնգիրյէ ֆարգը	108—01
Մէթալիք	102—25
Ինկիլիզ լիրասը	110—
Բանքէզ ալթունը	87—12
Ռօլ	90—10
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Ֆարգան գայմակ	8—65

ԳԱՄՓԻՕ

Լոնդրա չէք	110-12
Բարիզ չէք	22-85

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէէ միւ-պայէա օլընանագ ֆրէնկ կէօմէկի, պօյուն պաղը վէ էլտիվէնին միւնա-գասասընա պայլանրլտրզընտան, իւ-թայա թարիպ օլանլարրն թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆա-լէթինամէյի միւսթասհրպէն խազի-նէի ճէլիլէի միւշարէլէյհայա կէլմէ-լէրի։ 3—2

12 Թշր. Էվվել 318

Խազինէի ճէլիլէի Մայիյէ վէ սէվա-իրը պէլէտիյէ մալ վէ թահրիր գալէմ. լէրի սօպալարընը՝ 318 սէնէի մայիէ-սինտէ թահիր վէ վազիյէէրիյէ լէվազի-մը սարէէնին՝ մէճիսիյէ 20 ղ. հիսապը-յա պէտէլի էճսթէ ճէսթէ թէսվիյէ իտիլ-մէք իւզրէ միւնագասասը տէրտէսթը լճրա օլուպ իչպու թշ. Էվվէլին 17նճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ ագշամը գարարը մուվագթաթը վէ 19ընճը ճումա էր թէսի կիւնիւ 10մտ 5 թէնզիլ իլէ ի-հալէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաղընը. տան, թալիպ օլանլարրն՝ Խազինէի ճէ-լիլէ միւպայէաթ վէ թահրաթ գումա-սիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

12 Թշ. Էվվել 318

Ճէմալ էֆէնին՝ պա իլամը Նիզամի Իլիա վէլէտը Քէմալ վէ Ավրամ վէ Մէֆէրպան վէ Մէնանէմ զիմմէթլէրին-տէ մանքիմանպիհ ալաճաղը օլան մէ-պալիղը մալիմէնին թէէմինը իսթիյ-ֆասը իչուն մաեուններրն էօհտէի թա-սարրուֆլարընտա օլուպ մահնուզ վէ ֆիւրուխթը մանքիմ պուլընան Դա-լաթատա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Դա-բանլըզ Մէչիանէ օսգաղընտա 9 նում-մէրօլը խանէնին 16 սէկիմ իթիպարը-յա 13 սէկիմ հիսսէսի՝ թարիխը իլան-տէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ-միւզայէտ ֆիւրուխթընա թէչէպպիւս օլունաճաղը՝ Տէրսաատէթ Իլամաթը Նիզամիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օ-լունըր։

Քէյֆիյէթը միւզայէսէսի էվվէլէհ ի-լան օլունան Ավվլըզ գազասընընն սէ-նէի հալիյէ զէյթունն ալարը՝ 1,700,000 ղ. պէտէլ իլէ մանալաւ թարիպի նա-մընա չէհրը հալը Բուսինին 9ընճը կիւ-նէունտէն իթիպարէն պիր հաֆթա միւտ-տէթլէ զարարտատէսի քէշիտ գըլընմ-մըշ իտու կինտէն, էօյրը մէգգիւրէ 100մտ 1ատէն նօգսան օլմամագ իւզրէ զամմա թալիպ օլանլարրն՝ մանալինէ վէ եա-խսա Մայիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ա-չար վէ Բուսումաթ իտարէի ումում-յէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

10 Թշր. Էվվել 318 3—3

Ճէվամիի չէրիֆէ վէ խայրաթը սահ-րէ իչուն սպարմայէթի Խազինէտէն վէ-րիլէրէք իսմ իթիտրիյէճէք օյան 2000 զրյէի ճէտիտէտէն 2500 զրյէի ճէտիտէյ գատար միհրապ մմրարընն իսմլիյէ վէ իզապիյէսինն պէհէր ճէտիտ զրյէսի մէճիտի 13 ղ. հիսապը յա 60 բարատա թալիպ էօհտէ.ինտէ պուլընտրզընա, վէ չէհրը ճարիի Բումինն 17ճի բէնճ-չէնպիհ կիւնիւ սատթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 19ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ 10մտ 5 թէնզիլ գապուլ օլու-նաճաղընա պինանէ, Ոգանընյա իսմ վէ իզապէ իթմէք վէ տանա գիյատ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ ուէլի սը իարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյ-լէմէլէրի։

14 Թշր. Էվվել 318 3—1

Սիլիհտար Ապտուլլահ էֆ. վագֆը-տան Ալի Պէյ գարիյէսի տախիլինտէ էյիպ Սուլթան ճատէսինտէ միւթէ-սարրըֆընընն պիրա վէլէտ վուգուը վէ-ֆաթընա ուպնի հիհէթը մանիւէ ախտ օյան 45000 ղ. գըյմէթը մուխամմէ-նէլի վէ սէնէվի 5000 ղ. քիրա կէթի-րիր պիր պապ բաչավրանը մաղազասը յ-յա իսքէլէ մանալինին 6չար հիսսէ ի-թիպարը յա 5էր հիսէլէրի պիմիւզայէտ 28000 ղ.տա թալիպի էօհտէսինտէ օ-տուղընտան, գիյատ զա ամ իլէ թալիպ օլանլարրն՝ 100մտ 10 նիսպէթինտէ թէ-էմին ազչէսինի միւսթասրպէն մանը ճա-ռրի Բումինն 31ինճի կիւնինէ գատար էվգաֆը Հիմայուն նէգարէթը ճէլիլէսի Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսիյէ Շեհր էմանէթը ճէլիլէսինտէ գօրսօն էվգաֆ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէ-մէլէրի։

12 Թշր. Էվվել 318 5—1

Եաղըզ տօնտա 5 եաչընտա պիր Բուս հայվանընյա զայէթ գուլլանըլը պիր պրիգ սաթլըգ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարրն Նահգատէ Պաչընտա Շէմսի գրաաթխանէսի միւսթէհրի Սալին է-ֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՕՒՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարընա Պաթում, Նովորոսիք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէ-լանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրա, Մար-սիլիա, Հավր վէ Լոնտրա վէ Տէրսա-ատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասըն-տա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիւրուտինէ պէքլէնէն վաբօրլար

Ալաֆ. Նոյեմբերին Կիւնճի սալը ագշամը «Օրթէկալ» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. հոկտ. 31ինճի ճումա ագ-շամը «Սիտօն»՝ Դարատէնիզտէն։

Հարբ քէթ իտէճէք վաբօրլար

Ալաֆր. Նոյմ.ին Կիւնճի սա-լը կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ Հէտ գաբթան Գօմպրն սիւվար օլ-տուղը «Օրթէկալ» վաբօրը՝ Նովորոսիք վէ Պաթում։

Ալաֆր. հոկտեմբերին 31ինճի ճումա կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ Հէտ գաբթան Սիլվիէնին սիւվար օլտուղը «Սիտօն» վաբօրը Զանագգալէ, Տէտէ Ագաճ, Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լոնտրայա։

Ալաֆ. հոկտ.ին 27ինճի բազարէրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ Հէտ գաբ-թան Պոայէնին սիւվար օլտուղը «Պաղ-տատ» Վաբօրը՝ Սամսուն, Թրապիզոն, Պաթում վէ Նովորոսիք։

Բարիզ իչին վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճճը աթի տիր.

Պէօյիւք բոսթալարա 1ճնի սէվգը 320 ֆր

Ճնճի մէվգը վաբօր վէ 1ճնի մէվգը չըմէնտրֆէր 242 »

2ճնճի մէվգը վաբօր վէ 2էի մէվգը չըմէնտրֆէր 230 »

Եիւք վաբօրլարը յա եա-ղընը 1ճնի մէվգը 245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆ-սիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Դալաթատա Մամանճէ Սիրէ Ֆրանսէզատ մէր-քէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իսէ-պիլիրլեր։

Գումբանա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիոն-Մէտիթէռանէ չը-մէնտրֆէրինին էն իյլէք սթասիոնլարը իչուն տահի պիլէթ վէրէպիլէր։

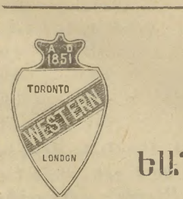

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանլարրն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը	6000000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1250000
Թէէտիյէ օլունմըշ սերմայէ	» »	410000

Բիւացատա մատրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընընն թէէտիյէ օլունմըշ սերմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընան ֆազլա տէյիլ տիր։

Թիւրքիա չիւպէսինին միւտիրը ումումիսի՝ ԳԱՌՆԻԿ ԱԱՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպօլտա Պաղչէ Դարուսընտա Անանիատի խանընտա Ն՝ 20, 21, 22։

ԻՄԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մատրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընընն սէրմայէսի՝ հասըլաթընա նիս-պէթէն 100մտ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսդրընընքի 100մտ 125 տիր։ Իչթէ պու հագգաթի՝ Ուէսդրընն գումբանեա-սընընն քէնտի բագիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հաիզ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր։

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1818 մարտ 20 թարիխի իւքաղը իմբէրաթորի իւէ թէէսիս օլունըշ տըր։

Մէրքէզը իտարէսիրէթէրսպուրկտա գումբանեա-նընն տարէէն մախսուսէսինտէ տիր։

Գումբանեանընն քեամիէն թէէտիյէ օլունան սէր-մայէսի 10666667 ֆրանգ

Թէէմինաթ ագչէսի 122000000 »

Թագմինաթ վէ սերմայէ ագչէ-սինտէն սիկուրթա օլանլարա թէ-էտիյէ օլունան 249400000 »

1901 սէնէսինտէ ֆաիզ վէ «բը-րիմ» օլարագ ավզ օլունան 54000000 »

Գումբանեա էհվէն չարթարլա եանկընա գարշը սի-կուրթա գապուլ իթմիկի կիպի,

Նագլիյաթ իչիւն

Էօմիւր իչիւն

Հէր կէօնա գազալարա գարշը գայսը հայաթ չարթըլա, չըմէնտրֆէր վէ վաբօրլիւ եօլէնըլզ էանասընտա վուգու պուլաճագ գազալարա գարշը

Էնտամ այնալարընն գըրըլմասը խուսուսընտա սի-կուրթա գապուլ օլունը։

Հէր կէօնա մալիւմաթ իչիւն միւրաճաաթ օլընմալը

Շարգ միւֆէթթիշը ումումիսի՝ Ա. ՀԻՐՄԻԶ

Գալաթատա ումումի աճէնթէ՝ Թ. ՐԷԲԲԷՆ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Անատօլու լիմանլարընա Պաթում, Նովորոսիք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէ-լանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մար-սիլիա, Հավր վէ Լոնտրա վէ Տէրսա-ատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասըն-տա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիւրուտինէ պէքլէնէն վաբօրլար

Ալաֆ. Նոյեմբերին Կիւնճի սալը ագշամը «Օրթէկալ» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. հոկտ. 31ինճի ճումա ագ-շամը «Սիտօն»՝ Դարատէնիզտէն։

Հարբ քէթ իտէճէք վաբօրլար

Ալաֆր. Նոյմ.ին Կիւնճի սա-լը կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ Հէտ գաբթան Գօմպրն սիւվար օլ-տուղը «Օրթէկալ» վաբօրը՝ Նովորոսիք վէ Պաթում։

Ալաֆր. հոկտեմբերին 31ինճի ճումա կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ Հէտ գաբթան Սիլվիէնին սիւվար օլտուղը «Սիտօն» վաբօրը Զանագգալէ, Տէտէ Ագաճ, Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լոնտրայա։

Ալաֆ. հոկտ.ին 27ինճի բազարէրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ Հէտ գաբ-թան Պոայէնին սիւվար օլտուղը «Պաղ-տատ» Վաբօրը՝ Սամսուն, Թրապիզոն, Պաթում վէ Նովորոսիք։

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճճը աթի տիր.

Պէօյիւք բոսթալարա 1ճնի սէվգը 320 ֆր

Ճնճի մէվգը վաբօր վէ 1ճնի մէվգը չըմէնտրֆէր 242 »

2ճնճի մէվգը վաբօր վէ 2էի մէվգը չըմէնտրֆէր 230 »

Եիւք վաբօրլարը յա եա-ղընը 1ճնի մէվգը 245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆ-սիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Դալաթատա Մամանճէ Սիրէ Ֆրանսէզատ մէր-քէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իսէ-պիլիրլեր։

Գումբանեա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիոն-Մէտիթէռանէ չը-մէնտրֆէրինին էն իյլէք սթասիոնլարը իչիւն տահի պիլէթ վէրէպիլէր։

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ՄԷԾՀՈՒՐ "ՍԱՐՕ,, ՖԱՊՐԻԳԱԱԸՆԸՆ
ԼԼԷԿ ՄԱՔԻՆԱՄԸ ԹՐԻԷՕՐ (TRIEUR)

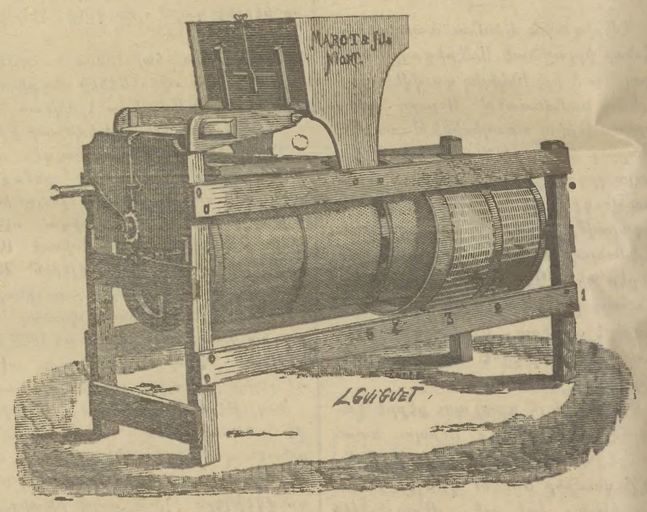

Զիւրրայա պիլիսասա թավսիյէսի լազըմ կէլէն պու միւքէմմէլ ալէթին է-հէմմիյէթի վէ էլզէմիյէթի տերէճէի վիճուսպտէ տիր։ Էյի ճրնս պուղտայ ման-սուլը ալապիլմէք իչիւն, հէր հալտէ էյի թօխում զէրր իթմէք, վէ միւնթէխապ էյի թօխումլըգ էլտէ իտէպիլմէք իչիւն տէ զախրէյի մութլագա պու մաքինասան կէչիրմէք լազըմ տըր։ Պու ճինէթ պիրթիւն էրպապը ֆէնը ղըրաաթրն վէ եէրի պուղտայլարը բիյացասընն հիմայէսի նօգթաի նազարընան իչի արիզ ու ամիգ թահգիգ վէ թէտգիգ իթմիշ օյան Տէրսաատէթ Թէճարէթ վէ Զըրաաթ Օտասը-նընն տախի թահրը իթիրաճ վէ թաստիգլինտէ տիր։

Պու ալէթը միւքէմմէլ՝ արբա վէ պուղտայ միյանընտա պուլընան չավտար վէ եուլաֆ վէ ֆէյ վէ գարամուգ վէ սարէ կիպի եապանմը թօխումլարն քեաֆֆէսինի այրը այրը այրզալարագ, պուղտայը կիւզէլճէ թէմիզլէտիքտէն սօնրա, անընն ուֆագ վէ օրթա պօյլարընը տախի թէֆիրիգ իտուպ՝ ասըլ թօխումլը-ղա գուլլանըլաճագ գուվվէթլի վէ իրի տանէլի պուղտայը թէֆիրիա իտէր քի զիւրրայա լազըմ օլան տա պու տրը։

Մուխթէլիֆ պօյլարտա օյան պու մաքինա, վէ տիկէր հէր նէվ էտէվաթը ղըրախյէի ժուքէմմէյէ՝ Դալաթատա Մամանուտիյէ ճատատէսինտէ Թ. ՄՈԼՏՕՎԱՆ վէ ՇԻՒԻԷԲԵԱՄԸՆԸՆ 57 նիւմէրօլը մաղազալարընտա սաթըլմագտա տրը։

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸՇ
ՀԷՐՃԱԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸՇ
ՄԻՒՇԹԷՐԻԼԷՐԷ ԳՕԼԱՑ-
ԼԸԳ ԻԶԻՒՆ
ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՀԷՐ ՆԷՎ ՄԻՒՃԷՎ-
ՀԷՐԱԹԱ ՄԱԼԻՒԹ Օ.-
ՄԱԳ ԻՍԹԻՐ ԻՍԷՆԻԶ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ
ԳՈՒՅՈՒՄՃԸ ԶԱՐՆԷԼԸՆՏԱ
ՊԷՕՅԻՒԲ ՃԱՏՏԷ Ն. 13

ՄԻՒՐԱՃԱԱԹ ԻՏԻՆԻԶ

ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա էվրօբա ուսուլիյէ հազըրլանըշ վէ էն պիրինճի նէվէրէրինէ օյմագ չարթըյա միւճէվհէրաթ պուլընմագտա տրը։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընընն ֆիյաթլարը՝ բէգապէթ գապուլ իթմէզ տերէճէտէ տիր։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա կիւմիւշ մամուլաթը տախի պուլընմագտա տրը։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա սաաթլար վէ կիւմիւշ պասթօնլար պուլունմագտա տրը։

ՇԱՐԹԼԱՐ

100մտ 20 բէյլին, միւթէպազբը իչիւն հաֆթատա 100մտ 5 թէէտիյաթ։

ԲԷՅԻՆ ԱԼԱՆԱ 100ՏԷ 5 ԹԷՆԶԻԼ

Միւսթասնէլ օյան միւճէվհէրաթ՝ էկէր պօզուլմամըշ իսէ 100մտ 10 թէնզիլ իլէ կէրի ալընը։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթանպօլտա Պաղչէ Դարուսընտա ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն՝ 1 Զիֆթէ Ըսգընէթ մաղազասը.

ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐԲԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃԱՐԸ

Մէգքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրբահլըղա միւթէ-ալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ թօքտան վէ բէքաքէն-թէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունը։

Էզճիւմէ եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն [գաուլու-տան] մատամուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասրգ պալլա-ը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա [պարօմէթր], միզան իւլ հարարէ [թէրմօմէթր] վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տրը։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սրբարըշթ վէ թա-միրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։